

Studieplan for Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid (2012–2016)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 4 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Studieprogramansvarlig

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Informasjon om Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid, finner du på studieprogrammets hjemmeside

<http://www2.lu.hiof.no/index.php?ID=1116>

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Etter fullført og bestått studium oppnår studentene tittelen *Bachelor i førskolelærerutdanning*.

Opptak

Opptakskravet er generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Politiattest

I henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31.01.2007, kap. 6 Politiattest ved opptak til høyere utdanning, skal alle studenter levere politiattest innen studiestart. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

Tuberkulinkontroll

Studenter ved lærerutdanninger plikter å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse dersom studenten kommer fra eller har oppholdt seg i minst 3 måneder i land utenfor Vest-Europa, USA, Canada, Australia, New Zealand og Japan. Tuberkuloseundersøkelsen må være gjennomgått tidligst 2 måneder etter at han/hun forlot ett av de aktuelle landene.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Utdanningen gis som et breddestudium i henhold til gjeldende Rammeplan for førskolelærerutdanning. Breddestudiet omfatter en obligatorisk del på 150 studiepoeng og en valgbar del på 30 studiepoeng.

Obligatoriske hovedemner:

- Pedagogikk: 45 studiepoeng
- Norsk: 15 studiepoeng
- Matematikk: 10 studiepoeng
- Samfunnsfag: 15 studiepoeng
- Religion, livssyn og etikk: 10 studiepoeng
- Musikk: 10 studiepoeng
- Drama: 10 studiepoeng
- Forming: 10 studiepoeng
- Kropp og natur: 25 studiepoeng
- Praksisopplæring integrert i studieenheter: 20 uker

Alle emnene går over to semester, høst og vår. Unntak er emnet Pedagogikk, del 3, som går over tre semester i deltidsutdanningen.

Valgbare fordypningsområder (se egne studieplaner for nærmere beskrivelse):

- Utefag: 30 studiepoeng
- Småbarnsstudier: 30 studiepoeng
- Interkulturelle studier: 30 studiepoeng
- Tekstkultur og formidling: 30 studiepoeng

Fordypningsområdene er hovedsakelig lagt over ett semester. Deltidsstudenter får nærmere orientering om organisering av fordypningsområdene senere i studiet.

Oversikt:

1. år	2. år	3. år	4. år				
50 studiepoeng	50 studiepoeng	50 studiepoeng	30 studiepoeng				
Pedagogikk, del 1	15	Pedagogikk, del 2	10	Pedagogikk, del 3	(15)	Ett fordypningsfag - undervises hovedsakelig i høstsemesteret	30
Samfunnsfag	15	Pedagogikk, del 3 (starter)	(5)	Norsk	15		
Forming	10	RLE	10	Matematikk	10		
Drama	10	Kropp og natur	25	Musikk	10		
Praksis 4 uker i barnehage	Praksis 4 uker i barnehage	Praksis 6 uker i barnehage 2 uker i skole	Praksis 4 uker i barnehage				

Krav til studieprogresjon:

For å kunne starte i 3. studieår må studenten oppfylle følgende krav:

1. Studenten må ha bestått praksis i 1. og 2. trinn
2. Studenten må ha bestått emnet pedagogikk, del 1
3. Studenten må ha produsert minst 70 studiepoeng

Organisering og læringsformer

Deltidsstudiet følger heltidsutdanningens pensum og tematiske innhold. Deltidsstudiet går over 3 1/2 år, med ca. 9-10 ukesamlinger pr. år i de tre første studieårene (kan variere). I det 4. studieåret må studentene følge et fordypningsområde med undervisning hver uke i høstsemesteret. I tillegg gjennomfører studentene 2 - 4 uker veiledet praksis/studiesamlinger i vårsemesteret før studiet er fullført, avhengig av fordypningsområde studenten har valgt. Måten studiet er organisert på gjør det mulig for studentene å være i jobb under studietiden, erfaringer tilsier at det passer med en deltidsstilling.

Studiesamlinger

Hver studiesamling i 1. - 3. studieår går vanligvis over 5 ukedager. Studiesamlingene blir lagt primært til Høgskolen i Østfold, avdeling for lærerutdanning i Halden. Det kan også legges studiesamlinger til andre avdelinger ved høyskolen. Mellom hver studiesamling organiseres studentene i basisgrupper. Studentene må beregne en del arbeid, individuelt og i basisgruppe, mellom hver studiesamling. Tidspunkt for studiesamlingene får studentene informasjon om i løpet av vårsemesteret før nytt studieår.

Arbeids- og undervisningsformer

Førskolelærerutdanningen skal ha fokus på at studentene får erfaring med yrkesrelevante arbeids- og undervisningsformer. Oppgaver og dokumentasjonsformer skal integrere fag, fagdidaktikk og praksisopplæring, slik at det oppnås helhet og sammenheng i studiet. I deltidsstudiets tre første år vil mye av innholdet bli organisert i fler- og tverrfaglige blokker og/eller temaer. Hensikten er å synliggjøre relasjonen mellom fag og målgruppe, samt å aktivisere studentene og å stimulere til økende refleksjon.

Undervisningen veksler mellom formidlingspreget undervisning og veiledet studentaktivitet.

Studentene skal arbeide aktivt gjennom studiet med arbeidsoppgaver i de ulike emnene innen de frister som blir oppgitt. Lærerne har ansvar for at det gis tilbakemelding og at arbeidene blir evaluert innen frister som blir oppgitt.

Skolen tilbyr kurs i studieteknikk.

Det er et mål at årsplaner, semesterplaner, timeplaner, arbeidsmåter og oversikt over oppgaver som skal utføres blir klart og oversiktlig presentert for studentene i starten av studieåret. Samtidig skal studentene kunne påvirke studieløpet, gi konstruktive tilbakemeldinger til hverandre og til lærere og være medaktører i undervisnings- og læringsprosesser. Planene for studieåret må derfor være fleksible nok til å kunne endres som resultat av et slikt samspill.

Arbeidsformene skal legges opp slik at studentene utvikler

-
- faglig kompetanse
 - didaktisk kompetanse
 - sosial kompetanse
 - endrings- og utviklingskompetanse
 - yrkesetisk kompetanse
-

Organisering av studentgruppa

Studentene er organisert i basisgrupper på 5-7 studenter. Basisgruppa er den sosiale grunnenheten i studiet og skal være en arena for samarbeid om oppgaver og studiearbeid. Hensikten er å sikre læring gjennom samarbeid og kommunikasjon og trening for framtidig samarbeid i barnehagen. I hvert studieår får basisgruppa tildelt en fast veileder. Arbeid i basisgruppa er knyttet til arbeidskrav i de ulike emnene, men bør også benyttes som studiegrupper etter eget initiativ.

I noen emner settes 2-3 basisgrupper sammen til storbasisgrupper. Dette er særlig aktuelt i praktiske emner som forming, musikk, drama og kropp og natur.

I emner der det er variasjon mellom studentaktive læringsformer og forelesninger, kan trinnet deles opp i seminargrupper. Dette kan være aktuelt i norsk, RLE, pedagogikk og matematikk.

Teoriforelesninger gis oftest for hele kull/årstrinn.

Bruk av bibliotek

Biblioteket organiserer og bidrar til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk. Bibliotekundervisningen vil bestå av to dobbelttimer, en innføring i informasjonssøk ved studiestart og spesialisert informasjonssøk samt innføring i referanseteknikk i forkant av prosjektskriving.

Bruk av IKT

Studentene skal utvikle digital kompetanse i form av IKT-ferdigheter og innsiktsfull bruk av IKT i eget studiearbeid, praksisopplæring og i fritid i tråd med forventningene til en IKT-basert utdannings- og yrkesvirkelighet. Det blir gitt opplæring i programvarer som studentene **bør** ha kjennskap til og i andre tilfeller **må** ta i bruk. Opplæringen er dels integrert i studieemnene og dels gitt som separate kurs. Studentene skal utvikle ferdigheter innen følgende:

- Tekstbehandling
- Filbehandling
- Læringsplattform
- Bibliotek tjenesten BIBSYS
- Lese og sende e-post
- Regneark
- Internett som informasjonskilde
- Redigere egne nettsider
- Presentasjonsprogram
- Enkel bildebehandling
- Pedagogisk bruk av IKT i barnehagen

Egenaktivitet

Førskolelærerutdanningen er et krevende profesjonsstudium som innebærer at studentene må ta aktivt ansvar for egen læring. Studentene må søke konstruktivt samarbeid med medstudenter og lærere, bidra aktivt til et godt læringsmiljø og være konstruktive i organiserte og uorganiserte lærings situasjoner.

Studentene må ha en jevn progresjon knyttet til for- og etterarbeid relatert til undervisning og obligatoriske oppgaver som fremgår av emnebeskrivelsene.

Studentene har ansvar for å forberede seg til undervisningen som gis og skaffe seg informasjon som gjøres tilgjengelig.

Obligatorisk deltakelse i gruppevirksomhet

Det er obligatorisk deltakelse i aktiviteter når de er knyttet til arbeidskrav i emnene og på veiledningsmøter med basisgruppens veiledere. Følgende virksomhet er obligatorisk:

- datakurs/undervisning på alle trinn
- profesjonsdager når det arrangeres for deltidsstudenter
- skrivekurs på 1. - 3. trinn (akademisk skriving)
- kurs i metode og vitenskapsteori

Informasjon

Hvert trinn har egne nettsider der semesterplan og annen informasjon legges ut. Trinnleder har ansvar for å legge ut og oppdatere sidene. Faglærerne på trinnet har ansvar for innholdet på fagsidene. I hvert fordypningsfag er det en fagansvarlig som bl.a. er ansvarlig for fagets innhold, organisering og nettside.

Studentene må daglig sjekke e-post og nettsidene for sitt trinn.

Arbeidskrav

Det er knyttet arbeidskrav til alle emnene i førskolelærerutdanningen. Arbeidskrav er obligatoriske. Arbeidskravene må være utført til fastsatte frister og godkjennes av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen. Praksis må også være bestått for at studenten skal kunne ta eksamen i pedagogikkemnene.

1. Emnebeskrivelsen inneholder detaljerte beskrivelser av obligatoriske arbeidskrav/oppgaver studentene skal utføre i gruppe eller enkeltvis, og det vil framgå hva slags veiledning og tilbakemelding studentene skal få på disse arbeidene
2. Det gjøres tilgjengelig en samlet beskrivelse av arbeidskrav på hvert studietrinn, slik at innleveringsfrister og arbeidsbelastning koordineres

3. Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten en mulighet til å rette opp dette. Avvik fra denne regelen blir beskrevet i emnebeskrivelsen.

Den detaljerte informasjonen om arbeidskrav fremgår av den enkelte emnebeskrivelse.

Se forøvrig også krav til studieprogresjon under pkt Studiets oppbygging og innhold (ovenfor).

Praksis

Formålet med praksisopplæring i førskolelærerutdanningen er å forberede studenten til arbeid som førskolelærer. Samspillet mellom teori og praksis skal danne grunnlag for utvikling av den yrkeskompetanse studenten skal tilegne seg. Praksis skal være en integrert del av de ulike emnene i studiet.

Studentene bør ha mulighet for kontakt med praksisfeltet i mange sammenhenger i studiet, ikke bare i de obligatoriske praksisperiodene. Praksis er en viktig del av fagstudiene, og faglærers involvering er viktig for et godt utbytte. Læringen som foregår på høyskolen og i barnehagen betraktes som likeverdig. Det er likevel ikke lik læring som skjer på de to ulike læringsarenaene. Teorikunnskap hjelper til å forstå og oppdage sammenhenger i praksis og gir begreper å reflektere over. I praksisperioden vil fokus for læring være knyttet til de handlinger studenten selv utfører og de iakttagelser og observasjoner studenten gjør. Det er praksislærer som vurderer studenten i praksis etter karaktersystemet bestått/ikke bestått.

Pedagogikkfaget har et overordnet ansvar for helheten og yrkesretting i utdanningen, og det har en særlig kopling til praksisopplæringen.

Studentene skal få erfaring med yrkesrelevante arbeids- og vurderingsformer. Oppgaver og dokumentasjonsformer må inkludere praksiserfaringer, fag og didaktikk, slik at en oppnår helhet og sammenheng i utdanningen. Praksisfeltet skal også brukes i fagstudiet ved at en bearbeider teoretiske problemstillinger i en praktisk situasjon. Studentene skal kunne drøfte praksiserfaringer og aktuelle problemstillinger fra fagstudiet med representanter for fagene og for praksisfeltet.

Arbeid med målområder innen de ulike emnene i studiet skal sikre et vekselspill mellom teoretisk kunnskap, praksiserfaringer, studentens eget arbeid, faglige oppgaver og didaktisk refleksjon.

For nærmere beskrivelse, se egen plan for praksis.

Organisering av praksisopplæringen

Praksisopplæringen organiseres slik at viktige prinsipper som kontinuitet, sammenheng og progresjon blir ivaretatt. Praksisopplæringen har et omfang på 20 uker fordelt over 3 ¾ år. Praksis knyttet til fordypningsområdet deles opp i to deler, hvorav to uker legges til høstsemesteret og to uker legges til vårsemesteret. Det er også mulighet for å gjennomføre sammenhengende 4 uker praksis i vårsemesteret.

Deltidsutdanning

- 1. studieår: 4 uker i barnehage
- 2. studieår: 4 uker i barnehage
- 3. studieår: 6 uker praksis i barnehage 2 uker praksis i skole, hvorav en uke i grunnskolens første trinn og en uke prosjektarbeid
- 4. studieår: 4 uker praksis knyttet til fordypningsfag; 2 uker i høstsemesteret og 2 uker i vårsemesteret (januar/februar)

Praksis må være bestått for at studenten kan ta eksamen i hhv emnene Pedagogikk, del 1, Pedagogikk, del 2 og Pedagogikk, del 3.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Førskolelærerutdanningen er forskningsbasert og profesjonsrettet. Det gjennomføres arena for utforskning med studentene og barnehager i pedagogikk 2. trinn. Studentene skriver bacheloroppgave på 3. trinn som er forskningsbasert og utviklingsrettet, basert på praksis i barnehage og aksjonslæring.

Internasjonalisering

Studier i utlandet

Studenter kan ta den valgbare fordypningen, dvs. 7. semester, ved en av HiØs samarbeidsinstitusjoner i utlandet. I dette semesteret inngår også 4 uker praksis som kan organiseres før, under eller etter utenlandsoppholdet.

Avdelingen har bl.a. avtaler med:

- Queensland University of Technology i Australia
- Marnix Academie University for Teacher Education i Nederland

Studenter som er interessert i et internasjonalt semester, kontakt Internasjonal koordinator på avdelingen eller Internasjonalt kontor.

På høgskolens [websider for internasjonalisering](#) vil man finne mer detaljert informasjon om institusjoner i utlandet som høgskolen har utvekslingsavtaler med.

På [avdelingens webside](#) vil man finne ytterligere informasjon om hvordan utveksling kan innpasses i studiet.

Internasjonale aspekter

Flere av høgskolens fagansatte har nære kontakter med utenlandske læresteder og forskningsmiljøer.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet, er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at studentene deltar i evalueringen av studiet:

- HiØs utvalg for utdanningskvalitet gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høgskolens studieprogrammer (kalt EVA2), og hvert studieår blir ett til to kull trukket ut til å delta i høgskolens studentevaluering av undervisning og læringsmiljø.
- I forkant av hver studiesamling i løpet av de tre første studieårene møter lærerne med undervisningsansvar på trinnet til trinnmøter for å planlegge og evaluere arbeidet. Koordinator/trinnledere for de tre trinnene i deltidsstudiet har ansvaret for å kalle inn til møter, lede møtene og sørge for informasjon til studentene. Tillitsvalgte, trinnledere og studieleder har et programutvalgsmøte 1 - 2 ganger i løpet av studieåret. På hvert trinn og i hvert fag, 30 studiepoeng eller mer, skal det gjennomføres elektronisk studentevaluering 1 - 2 ganger i løpet av studieåret.
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3). Se emnebeskrivelser for detaljer.

Tilbakemelding underveis

Førskolelærerutdanningen ved HiØ omfatter følgende tiltak for vurdering underveis i studiet:

- Studentene får tilbakemelding om egen utvikling underveis i studieløpet. I emnebeskrivelsene presiseres arbeidskrav og hvordan tilbakemelding skal gis.
- Studentene er selv ansvarlig for å godkjenne utdanningsplanen. Dette gjøres på studentenes studweb. Studentene har også krav på en utdanningsamtale.
- Studenter som ønsker veiledning får tilbud om samtale med studieveileder, studieleder eller trinnleder.
- Basisgruppene får gruppeveiledning av sin basisgruppeveileder i forhold til generell studiesituasjon og arbeidsprosesser knyttet til arbeidskrav (minst fire ganger i studieåret).
- Studenten får tilbakemelding på sin innsats i praksisopplæringen. Det skjer både i form av veiledning underveis i praksisperioden og med vurderingsrapport fra praksisbarnehagen/skolen.

Vurdering

Hvert emne avsluttes med en eksamen i vårsemesteret, dersom annet ikke er angitt i emnebeskrivelsen. Vurderingsformene er lagt opp slik at studentene:

- opplever varierte vurderingsformer, tilpasset målet, innholdet og arbeidsformene i studiet
- møter vurdering både underveis og til slutt i studieenheter
- ser sammenheng mellom praksis og teori og mellom fag
- får veiledning og støtte til læring og personlig utvikling

I de fleste emner i førskolelærerutdanningen benyttes en gradert karakterskala med bokstavkarakterene A-F, der A er beste og E er laveste ståkarakter. F betyr *Ikke bestått*.

I enkelte emner brukes også karaktersystemet Bestått/Ikke bestått. Se den enkelte emnebeskrivelse for mer informasjon.

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Jobb og videre studier

Førskolelærere har mange muligheter for å bygge videre med en mastergrad, blant annet i spesialpedagogikk, mangfold og inkludering og organisasjon og ledelse som tilbys ved Høgskolen i Østfold.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Eystein Arntzen, 12. juni 2008

Studieplanen er revidert

Studieleder Marianne Hatlem, 26.4.2012

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2012 - 2015

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2012

Obligatoriske emner

LDFOR12 · Del 1 av 2
Forming

LFDDRA07 · Del 1 av 2
Drama

LFDSAM07 · Del 1 av 2
Samfunnsfag

LFDP108 · Del 1 av 2
Pedagogikk. Del 1: Barn og barndom i barnehage og skole

Praksisemner kull 2012 deltid

LFDPRAKSIS08
Barnehagepraksis 1. trinn, 4 uker Emneside mangler

0 stp

Vår 2013

Obligatoriske emner

LDFOR12 · Del 2 av 2
Forming

10 stp

LFDDRA07 · Del 2 av 2
Drama

10 stp

LFDSAM07 · Del 2 av 2
Samfunnsfag

15 stp

LFDP108 · Del 2 av 2
Pedagogikk. Del 1: Barn og barndom i barnehage og skole

15 stp

Høst 2013

Obligatoriske emner

LFDP212 · Del 1 av 2
Pedagogikk. Del 2: Småbarnspedagogikk

LFRLE09 · Del 1 av 2
Religion, livssyn og etikk

LFDKRNA07 · Del 1 av 2
Kropp og natur

Vår 2014

Obligatoriske emner

LFDP212 · Del 2 av 2
Pedagogikk. Del 2: Småbarnspedagogikk

10 stp

LFDRL09 · Del 2 av 2
Religion, livssyn og etikk

10 stp

LFDKRNA07 · Del 2 av 2
Kropp og natur

25 stp

LFDPTP313 · Del 1 av 3
Pedagogikk. Del 3: Pedagogisk arbeid

Praksisemner kull 2012 deltid

LFDPRAKSIS08
Barnehagepraksis 2. trinn, 4 uker Emneside mangler

0 stp

Høst 2014

Obligatoriske emner

LFDPTP313 · Del 2 av 3
Pedagogikk. Del 3: Pedagogisk arbeid

LFDNOR11 · Del 1 av 2
Norsk

LFDMUS07 · Del 1 av 2
Musikk

LFDMAT12 · Del 1 av 2
Matematikk

Praksisemner kull 2012 deltid

LFDPRAKSIS08
Skolepraksis 3. trinn, 2 uker Emneside mangler

0 stp

Vår 2015

Obligatoriske emner

LFDPTP313 · Del 3 av 3
Pedagogikk. Del 3: Pedagogisk arbeid

20 stp

LFDNOR11 · Del 2 av 2
Norsk

15 stp

LFDMUS07 · Del 2 av 2
Musikk

10 stp

LFDMAT12 · Del 2 av 2
Matematikk

10 stp

Praksisemner kull 2012 deltid

LFDPRAKSIS08

Barnehagepraksis 3. trinn, 6 uker Emneside mangler

0 stp

Høst 2015

Formidling og pedagogisk ledelse

LFPL314

Formidling og pedagogisk ledelse

30 stp

Kunst, kultur og kreativitet

LKKK314

Kunst, kultur og kreativitet

30 stp

Natur, helse og bevegelse

LNHB314 · Del 1 av 2

Natur, helse og bevegelse

Mangfold og fellesskap

LMFE314

Mangfold og fellesskap

30 stp

Småbarnsstudier

LSBV314

Småbarnsstudier

30 stp

Vår 2016

Praksisemner kull 2012 deltid

LFDPRAKSIS08

Barnehagepraksis 4. trinn, 4 uker Emneside mangler

0 stp

Natur, helse og bevegelse

LNHB314 · Del 2 av 2

Natur, helse og bevegelse

30 stp

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

– LFDPRAKSIS08 2012h

LFDFOR12 Forming (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og våsemester, 1. studieår.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter endt studium skal studenten ha:

Kunnskap:

- kunnskap om barns utvikling i lek og aktivitet med to- og tredimensjonale materialer
- kjennskap til grunnleggende teorier om kreativitet og estetikk
- kjennskap til hovedtrekk i kunst og kulturhistorie
- kunnskap om materialer, verktøy, teknikker og estetiske virkemidler som grunnlag for eget skapende arbeid

- kunnskap om planlegging, tilrettelegging, gjennomføring, evaluering og dokumentasjon av barns skapende aktiviteter i materialer
- forståelse av de estetiske fagområdenes berettigelse og plass i barnehage og grunnskole

?

Ferdigheter:

- forberede og gjennomføre formingsaktiviteter med barn
- skape egne uttrykk i ulike materialer ved hjelp av varierte teknikker og verktøy
- beskrive, analysere og vurdere egen skapeprosess og egne formingsprodukter, skriftlig og muntlig
- lede kunst og kulturopplevelser med barn
- bruke digitale hjelpemidler som verktøy å uttrykke seg og dokumentere egne og barns skapende aktivitet

?

Generell kompetanse

- å anvende miljøvennlige materialer og legge opp til gjenbruk og redesign i formingsaktiviteter
- samarbeide med voksne og barn om tverrfaglige aktiviteter der forming er en sentral del

Innhold

Studiet vektlegger temaer som:

- Praktisk skapende arbeid i verksteder med uttrykk i to- og tredimensjonal form. Dette omfatter bilde, skulptur og bruksformer.
- Estetiske virkemidler i visuelle uttrykk
- Materialer, redskaper og teknikker
- Barns uttrykksformer og utvikling i arbeider med to- og tredimensjonal form
- Inne- og utemiljø som ramme rundt barns skapende utvikling
- Kunst og formkultur fra ulike kulturer
- Europeisk kunst med hovedvekt på noen norske kunstnere
- Planlegging, gjennomføring, vurdering og dokumentasjon av barns skapende arbeid

Undervisnings- og læringsformer

?Emnet består av praktisk arbeid i verksteder med oppgaver i ulike materialer og teknikker. Verkstedarbeid foregår i grupper på ca 15 til 20 studenter og starter gjerne med en innledning om tema, problemstilling og demonstrasjon av teknikker. Samlingene er basert på egenaktivitet med veiledning av lærer. Oppgavene løses individuelt eller i basisgrupper. I deltidsstudiet må studentene gjennomføre en del av oppgavene i tiden mellom samlingene, både i gruppe og individuelt.

Studiet baserer seg på mappeundervisning der tre arbeidsmapper med hvert sitt hovedtema definerer arbeidsøktene.

Bruk av IKT.

Studentene benytter Fronter som plattform for nettbasert læring. Andre digitale verktøy kan benyttes i studiet, feks Gimp og Photostory. Vedr opphavstett kan biblioteket bistå.

Studentene får sammenhengende veiledning og vurdering fra lærer underveis. Etter mappeinnleveringer får studenten skriftlig tilbakemelding på fagtekst og skriftlig/muntlig tilbakemelding på arbeid i materiale.

Praksis

Det er ønskelig at studentene prøver ut formingsaktiviteter og reflekterer over teori i praksisperioden og benytter erfaringen i fagtekster.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

- Deltakelse i alle verkstedstimene
- Leverer tre arbeidsmapper som består av praktisk arbeid, logg og en fagdidaktisk tekst.
Om dette arbeidet ikke godkjennes har studenten en ny mulighet til innlevering og ny vurdering. Arbeidsmappene leveres til faglærer innen nærmere angitte frister i semesterplanen.

Eksamen

Eksamen består av et individuelt framlegg som skal inneholde

- et utvalg av arbeider fra arbeidsmappene samt fullstendig logg (vektes 50 %)
- en fagdidaktisk tekst (vektes 50 %)

Faglærerne avgjør hva som skal presenteres under eksamen. Karakteren settes etter en samlet vurdering. Alle delene må være bestått for å få karakter i emnet. Kandidater som ikke består en av delene må ta hele eksamen på nytt.

En intern og en ekstern sensor setter en gradert karakter etter skalaen A til F, der A er høyeste karakter og E er lavest ståkarakter. F er ikke bestått.

Fagdidaktisk tekst kan påklages. Dersom karakteren blir endret, settes det en ny, samlet karakter for emnet. Vurdering av mappearbeid og logg kan ikke påklages jf forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 16. juni 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

KD 2006: *Rammeplan for barnehagen*

Carlsen, Kari og Samuelsen, Arne Marius: *Inntrykk og uttrykk - estetiske fagområder i barnehagen*, Gyldendal Norsk Forlag A/S, 1988 Utvalgte sider: 9-49

Paulsen, Brit: *Billedkunst og kunnskap*, Cappelen Akademiske forlag, Oslo 1996. Utvalgte sider: 11-82

Trageton, Arne: *Leik med materiale - konstruksjonsleik 1 - 7 år*, Høgskolen Stord/Haugesund, 1995

Haabesland, Anny Å. og Vavik, Ragnhild E.: *Kunst og håndverk - hva og hvorfor*, Fagbokforlaget, Bergen 22. Utvalgte sider 11-26, 128-303

Haugen, S., Løkken, G. Røthle, M.: *Småbarnspedagogikk*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag, 2005. Kapittel om kunst, estetikk og utvikling.

Diverse kompendier og trykk.

Utfyllende litteratur

Andersen, Jytte: *Det gemmer sig i blyanten - en bog om børns billedsprog*, Gyldendal 22, Danmark

Arvas, Birgitta (red.): *Mer om hundre språk*, Moderna Museet Stockholm 1986

Barsotti, Anna, *Skapende kommunikasjon i Reggio Emilia*, HLS Förlag 1997

Gjennestad, Marthe Lise og Grieg, Camilla: *Den skallete heksen - lek og eksperimentering med farger*
NKS-Forlaget 22

Glambek, Ingeborg: *Om kunst de siste 200 år*, Skolebokforlaget 1996

Gullberg, Vivian Hernar: *Barns bildeskaping - utvikling og forutsetninger*, Høgskolen i Stord/Haugesund, 1994. Side 1 - 127

Lowenfeld, Viktor og Brittain, W. Lambert: *Kreativitet og vækst*, Gjellerup & Gad København, 1988

Mørk, Hans Otto (Hovedredaktør): Bokserien *Form og Forming*, Universitetsforlaget

Nilsson, Kerstin: *Hesten i hulen. En liten kunsthistorie*. Gyldendal Tiden, 1997

Paulsen, Brit: *Billedkunst og kunnskap*, Cappelen Akademiske forlag, Oslo 1996, s. 85 - 157

Trageton, Arne: *Verkstedpedagogikk 6 - 10 år*, Stord Lærerhøgskule, 1992

Temanummer. "Førskolen" I: tidsskriftet *Forming i skolen*, nr. 3, 1992

Sist endret av: studieseksjonen, 16.06.2011 14:32

LFDDRA07 Drama (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Carl Jacob Hafnor

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemesteret, 1. studieår.

Innhold

Følgende temaer blir gjennomgått i emnet:

1: Dramafaglig egenutvikling

Dramatiske uttrykksformer:

- Arbeid med stemme- og bevegelsesuttrykk
- Improvisasjon
- Mime, bevegelse, dramatisering, muntlig formidling

- Rollespill, skuespill, figurteater
- Dramaforløp, ulike metoder

Teoretiske emner:

- Forholdet lek - drama - teater
- Teaterets grunnelementer, virkemidler og dramaturgi
- Den estetiske dimensjon
- Dramapedagogiske retninger

2: Barn og drama

- Barns lek
- Utvikling av dramatiske uttrykk med utgangspunkt i lek
- Barn og teater

3: Drama i barnehagen

- Observasjon av barns dramatiske lek og annen dramatisk virksomhet.
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av dramapedagogisk arbeid i barnehagen
- Drama i tverrfaglig sammenheng
- Lek, drama og teater med barn som har ulike forutsetninger og ulik kulturell bakgrunn

Undervisnings- og læringsformer

Hovedvekten av emnet vil organiseres som verkstedsarbeid. I tillegg kommer noen teoriforelesninger og en 1-dags studietur for å se teater for barn.

En del kommunikasjon vil forgå på nett. Det forventes at studentene kan orientere seg på bibliotek og der søke etter litteratur og temaer. De tilsatte på biblioteket vil kunne informere og gi tilbud om opplæring. Store deler av teorien må studentene tilegne seg ved arbeid i basisgrupper og på egen hånd.

Praksis

Emnet følger studieprogrammets praksisperioder i barnehage.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen må studenten ha fått godkjent følgende arbeidskrav:

1. Deltatt i all verkstedsarbeid
2. Levert og fått godkjent to skriftlige mappeoppgaver til faglærer. De skriftlige mappeoppgavene baseres på verkstedsarbeid, én om høsten og én om våren.
3. Se og analysere en barneteaterforestilling med etterfølgende gruppeframlegg, muntlig

Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten en mulighet til å rette opp dette.

Eksamen

Eksamen består av tre komponenter: **Individuelt notat, gruppeforestilling og gruppesamtale**

Studentene arbeider i tre dager med en gruppeforestilling som vises for intern og ekstern sensor. Forestillingen har en varighet på maks 15 minutter. Forut for visningen leverer hver student et skriftlig notat, 1 side, etter gitte kriterier.

Umiddelbart etter visning har hver gruppe en samtale med sensorene i ca 20 minutter. I samtalen stilles spørsmål til hver og en i gruppen. Spørsmålene er knyttet til forestillingen, notat og pensumlitteratur forøvrig.

Det settes individuell karakter ut fra en samlet vurdering av visning, notat og samtale. Denne vurderes som en helhet med én karakter.

Eksamen vurderes av intern og ekstern sensor. Karakteren gis etter en skala fra A til F, der A er høyeste og E laveste ståkarakter. F betyr 'ikke bestått'.

Studentgrupper som ikke består eller ikke tar eksamen til ordinær tid, kan ta ny/utsatt gruppeeksamen først året etter.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.10. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Hovedbok:

Sæbø, Aud Berggraf: *Drama i barnehagen*, 3. utgave, Universitetsforlaget, Oslo 2010 (299 sider), NB: eldre utgaver kan ikke brukes

Spesielt om øvelser, leker, og litt teori:

Fossbråten, Liv Anne & Jon Pihlstrøm: *Barn leker teater*, Spillerom, Oslo 1995 (80 s.)

Spesielt om dukketeater:

Mykle, Bjørg: *Dukkenes magi*, Pax, Oslo 1993 (192 s.)

Spesielt om fortelling:

Eskild, Hilde og Hambro, Benedicte: *Snikk, snakk, snute. En praktisk bok om muntlig fortelling*. Ganesa forlag AS 2003

Artikler og kortere tekster:

Kunnskapsdepartementet: "Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver" 2006, s.36-38 3,3: Kunst, kultur og kreativitet.

Guss, Faith Gabrielle: "To magiske rom" om teatret som ble speilbilde av barns lek" i Reistad (red): *Regikunst*, Tell forlag, Asker 1991 (13 s.)

Hede, Håkan: "Maskering og sminke" i Reistad (red): *Skuespillerkunst*, Tell forlag, Asker 1991 (4 s.)

Hodne, Ørnulf: *Det norske folkeeventyret*, Cappelen forlag, Oslo 1998 s. 193 204 (11 s.)

Høie, Karen: "Trylleskogen", Tidsskriftet DRAMA, Landslaget Drama i skolen nr. 4, 1999 (7 s.)

Karlstad, Henning: "Språk, tale og stemmedanning" i Reistad (red): *Skuespillerkunst*, Tell forlag, Asker 1991 (4 s.)

Reistad, Helge: "Aktiverende teater" i Reistad (red): *Regikunst*, Tell forlag, Asker 1991 (22 s.)

Vik, Lars: "Kunsten å miste ansikt" i Reistad (red): *Skuespillerkunst*, Tell forlag, Asker 1991 (4 s.)

LFDSAM07 Samfunnsfag (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlige: Marianne Østli, Ronald Nolet

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemester, 1. studieår.

Innhold

Emnet er delt inn i følgende hovedområder:

- Innsikt i samfunnsvitenskapelige begreper og tenkemåter
- Familie og barndom i samfunnsfaglig perspektiv
- Kunnskaper om organisasjonsteori og organisasjonskultur
- Innsikt i førskolelærerollen som profesjon
- Kjennskap til aktuelt lowerk for førskolelærere

Generelt blir det lagt vekt på å trekke inn et sammenliknende perspektiv, på denne måten blir et internasjonalt perspektiv integrert i faginnholdet.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er en del av pensum. Gjennomføring av studiet krever derfor høy deltakelse på timeplanlagt undervisning. Den enkelte student har selv ansvaret for å oppnå læringsresultater. Arbeidsformene er varierte og består av forelesninger, gruppedrøftinger, individuelt arbeid, gruppearbeid og selvstudier. IKT inngår i studentenes læringsarbeid, blant annet ved bruk av Internett.

Praksis

Studenten må gjennomføre den praksis som ligger til det ordinære løpet i førskolelærerutdanningen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne framstille seg til eksamen må studenten ha fått godkjent følgende arbeidskrav:

1. Delta på alle oppgave- og undervisningsseminarer (høst)
2. Delta på alle oppgave- og undervisningsseminarer (vår)
3. Ha levert en individuell skriftlig oppgave innen frist fastsatt i semesterplanen
4. Ha levert en skriftlig gruppeoppgave innen frist fastsatt i semesterplanen

Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten kun én mulighet for å rette opp dette.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen på 6 timer.

Ingen tillatte hjelpemidler.

Eksamensbesvarelsen vurderes av intern og ekstern sensor. Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering
- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i

- Lærergruppe
- Trinnledermøte
- Programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 13.8.2012.

Birkelund, Gunn Elisabeth og Trond Petersen, Det norske likestillingsparadokset, i Det norske samfunn, 6. utgave, Gyldendal, Oslo 2010, ca. 20 sider.

Brochmann, Grete, Innvandring og det flerkulturelle Norge, i Det norske samfunn, 6. utgave, Gyldendal, Oslo 2010, ca. 21 sider.

Bø, Inge, Folks sosiale landskaper, TANO 1993, kap. 5 Nettverksstyrke og nettverkskvalitet, s. 92-113. Til sammen 22 sider. I Kompendium.

Bø, Inge, Barnet og de andre, TANO 1995. Kap. 3 Samfunnsutviklingen – trekk og trusler, s. 68-86. Til sammen 19 sider. I Kompendium.

Fjellvang, Tormod, Klasser, lagdeling, konsekvenser. Høgskolen i Østfold. Rapport 1997:2, s. 10-29, 34-43, 47-73, 83-85 og 88-91. Til sammen 64 sider. Klasser, lagdeling, konsekvenser fås kjøpt i trykkeriet på Remmen.

Frønes, Ivar, Moderne barndom. Cappelen Akademisk Forlag. 2011. Hele boka, ca. 187 sider.

Hagen, Kåre, og Ivar Lødemel, Fattigdomstiåret 2000-2010: Parentes eller ny kurs for velferdsstaten?, i Det norske samfunn, 6. utgave, Gyldendal, Oslo 2010, ca. 22 sider.

Hyrve, Geir, og Sataøen, Svein Ole, Samfunnsfag i førskolelærerutdanningen. Universitetsforlaget. Siste utgave. Ca. 250 sider.

Leira, Arnlaug, Familier og velferdsstat – en ny kompleksitet, i Det norske samfunn, 6. utgave, Gyldendal, Oslo 2010, ca. 23 sider

.Moen, Kari Hoås. Styring og samarbeid i barnehagesektoren. Universitetsforlaget. Siste utgave. Hele boka. Ca. 240 sider.

Norli Hansen, Marianne og Fredrik Engelstad. Samfunnsklasser og eliter, i Det norske samfunn, 6. utgave, Gyldendal, Oslo 2010, , ca. 23 sider

Kompendium til samfunnsfag i førskolelærerutdanningen, Høgskolen i Østfold, Avdeling for lærerutdanning, fås kjøpt i bokhandelen på Remmen. I litteraturlisten er dette kompendiet kalt Kompendium. Kompendiet er utgitt av Pensumtjeneste, Oslo, i 1997.

LFDPTP108 Pedagogikk. Del 1: Barn og barndom i barnehage og skole (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Tonje Kolle

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemesteret, 1. studieår.

Innhold

Emnet består av deltemaene:

- Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Barnehagens styringsdokumenter
- Førskolelærerrollen
- veiledning og pedagogisk dokumentasjon
- Danning, omsorg, lek og læring

- Praksisforberedelse
- Kommunikasjon og samspill
- overgang skole og barnehage (for heltidsstudenter)

Undervisnings- og læringsformer

Studentene arbeider med emnet på ulike måter. Studentaktive arbeidsformer; selvstudier, basisgruppearbeid, prosjektarbeid og praksis er grunnleggende arbeidsformer i studiet. I tillegg gis lærerledet undervisning. IKT er et viktig læringsverktøy. Det forventes at studentene jobber med temaer og oppgaver mellom samlingene.

Det forventes at studentene kan bruke biblioteket og kjenner dets tilbud. Biblioteket tilbyr opplæring.

Praksis

I deltidsstudiet knyttes emnet til praksisperioden i barnehage i høstsemesteret 1. studieår.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være utført innen nærmere angitte frister. Dersom et arbeidskrav ikke godkjennes, får studenten en mulighet til å rette opp dette.

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Deltakelse i forberedelser til praksis; Med gjennomgang av Plan for praksis knyttet til barnehage, og skriving av fagtekst.
2. Godkjent barnehagepraksis. Godkjennes av praksislærer med evalueringsskjema.
3. Godkjent individuell fagtekst om lek fra barnehagepraksis. Godkjennes av faglærer med skriftlig tilbakemelding.
4. Deltatt på 4 temaseminarer (tidspunkt fremkommer av semesterplanen) etter kriterier gitt av faglærer.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen på 6 timer.

Eneste tillatte hjelpemiddel: Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Intern og ekstern sensur. Karakterskala fra A-F, der A er beste karakter, E er laveste ståkarakter og F betyr ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte

- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 17.08.2012.

- Alvestad M. og Berge A. (2007): Å bygge bro mellom barnehage og skole. I Moser T. og Røthle M (red.) *Ny rammeplan – ny barnehagepedagogikk*. Del 2 s.182-197) Universitetsforlaget. **K**
- Askland, L. (2006): *Kontakt med barn. Innføring i førskolelærerens arbeid på grunnlag av observasjon*. Gyldendal Akademisk. (Kap. 1, 2, 4, 6, 7, 8)
- Bae, B. (1996): *Det interessante i det alminnelige. En artikkelsamling*. Pedagogisk forum. (Kap. 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10)
- Bae, B. (2006): *Å se barn som subjekt – noen konsekvenser for pedagogisk arbeid i barnehage*. Artikkel. Kunnskapsdepartementet (Kan lastes ned fra nettet)
- Carson, N. og Birkeland, Å. (2004): *Veiledning for førskolelærere*. Høyskoleforlaget. Kap. 3 **K**
- Foss, E. (2003): *Med omsorgsansvar og makt som utfordring i barnehagen*. Artikkel. Barnehagefolk nr. 2/2003. **K**
- Fagerli, Oddvar m.fl.(2010): *Hva er førskolepedagogikk?* Høyskoleforlaget
- Furu, A. (2011) m.fl. *Student idag, førskolelærer i morgen. Kvalifisering til førskolelæreyrke*. Fagbokforlaget.
- Hangaard Rasmussen, T. (1996): *Orden og kaos*. Forsythia. (Finnes digitalt Bibsys)
- Imsen, Gunn (2011) *Hva er pedagogikk?* Universitetsforlaget
- Johansson, E. og Samuelsson P, I.: (2009): *Å lære er nesten som å leke*. Fagbokforlaget. (kap. 1 – 5)
- Kolle, T., Larsen, A.S. og Ulla, B. (2010). *Pedagogisk dokumentasjon – inspirasjon til bevegelige praksiser*. Fagbokforlaget. (kap. 2 – 7)
- KvelloØ. (red.) (2010): *Barnas barnehage – målsettinger, føringer og rammer for barnehagen 1*. Kap. 15; Overgang barnehage og skole. Aukland S. **K**
- Larsen, A.S. (2009): *Barns rett til medvirkning – en etisk og demokratisk verdi som utfordrer barnehagepersonalets profesjonsutøvelse og deres evne til kritisk refleksjon*. Artikkel. Norsk pedagogisk tidsskrift nr. 1 **K**
- Lillemyr, O. F. (2004): *Lek, opplevelse, læring i barnehage og skole*. Universitetsforlaget (3.utgave), (kap. 2 – 4, 9, 11, 13, 14 - 16)
- Løkken, G. og Søbstad, F. (2011) *Danning*. I Glaser, V. et.al.(red) *Barnehagens grunnsteiner; formålet med barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget (s.83-92) **K**
- Nordin-Hultman, E. (2004): *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping*. (Del III). Pedagogisk Forum. **K**
- Olofsson, B.K (1993): *Lek for livet : Observasjoner og forskning om barns lek*, Forsythia (Finnes både i papirutgave og digitalt)
- Solli, A. (red.) (2009): *Den skrivende førskolelærer – om profesjonalitet og praksis*. Fagbokforlaget. Del III **K**

Taguchi L. H. og Åberg, A. (2006): *Lyttende pedagogikk – etikk og demokrati i pedagogisk arbeid*. Universitetsforlaget (del 1)

Tholin, K. (2007): *Barn som medskapere av fellesskapet i barnehagen*. I Moser, T. og Røthle, M.(red) *Ny rammeplan – ny barnehagepedagogikk*. (Del 2 s.149-166) Universitetsforlaget. **K**

Tholin, K. R. (2008): *Yrkesetikk for førskolelærere*. Fagbokforlaget (kap. 2, 3, 4)

Aasebø, T. S. og Melhuus E. C. (2005): *rom for barn – rom for kunnskap*. Kap. 4 Vennskap blant jevnaldrende. **K**

Øksnes, M. (2010): *Lekens flertydighet*. Om barns lek i en institusjonalisert barndom. Cappelen Akademisk forlag

Temahefte fra Kunnskapsdepartementet:

- Temahefte om barns medvirkning

Styringsdokumenter og lovverk:

- *Lov om barnehager* (2010)
- *Rammeplan for barnehager* (2011)
- *Stortingsmelding nr. 41: Kvalitet i barnehagen* (2008 – 2009)
- *Lov om grunnskolen og den videregående opplæring*. (Opplæringslova). Kap. 1. og 5.
- *Læreplanverket for Kunnskapsløftet* (2006). Kompetansemål for 2.trinn.
- *Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole* (2008).
- Kunnskapsdepartementet; En veileder *Samarbeid og sammenhenger mellom barnehage og skole*. (2008-2009)

K= Kompendium (kan kjøpes i bokhandelen).

LFDPTP212 Pedagogikk. Del 2: Småbarnspedagogikk (Høst 2013–Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Mette Røe Nyhus

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og våsemester, 2. studieår

Innhold

Emnet består av to hovedtemaer:

Tema 1: Små barn i barnehagen

- Små barn som **medskapere** av identiteter
- Små barn som **medskapere** av kultur/samværsformer
- Små barn som **medskapere** av kunnskap

- Styringsverket og de yngste barna i barnehagen
- Førskolelærerenes samfunnsmandat og de yngste barna
- Samfunnet og forestillinger om de yngste barna
- Historiske perspektiver

Undervisnings- og læringsformer

Studentene arbeider med emnet på ulike måter. Studentaktive og grunnleggende arbeidsformer i emnet er: selvstudier, basisgruppearbeid, prosjektarbeid, barnehageutveksling, pedagogisk dokumentasjon og praksis. I tillegg gis lærerledet undervisning. IKT er et viktig læringsverktøy i dette emnet.

Praksis

Studenten må gjennomføre den praksis som ligger til det ordinære løpet i førskolelærerutdanningen. Emnet knyttes til praksisperioden i barnehage i 2. studieår, heltid og deltid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være utført innen nærmere angitte frister. Dersom et arbeidskrav ikke godkjennes, får studenten en mulighet til å rette opp dette, med unntak av arbeidskrav 6. Følgende arbeidskrav skal være godkjent av faglærer før studentene kan fremstille seg til eksamen:

1. Deltakelse i obligatorisk oppstartseminar
2. Deltakelse i forberedelse til praksis
3. Godkjent barnehagepraksis. Godkjennes av praksislærer med evalueringsskjema.
4. Refleksjonslogg fra praksis knyttet til arbeid med pedagogisk dokumentasjon
5. Miniprojekt – Den offentlige barnehagedebatten.
6. Arena for utforskning:
Deltakelse i planlegging – gjennomføring – etterarbeid (tidspunkt for dette – se semesterplan)
7. Godkjent individuell fagtekst, fra arena for utforskning – godkjennes av faglærer med skriftlig tilbakemelding

Eksamen

Muntlig eksamen i gruppe.

Eksaminasjonen varer i ca. 30 minutter, og tar utgangspunkt i godkjent prosjektarbeid (Arena for utforskning).

Intern sensur.

Det gis individuell, gradert karakter (A-F).

Studentgrupper som ikke består eller ikke tar eksamen til ordinær tid, kan ta ny/utsatt gruppeeksamen først året etter.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveiseevaluering
- underveiseevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 20. juni 2012. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Bae, B. (2009). "Rom for medvirkning? Om kvaliteter i samspillet mellom førskolelærere og barn", BARN, nr. 1. Kompendium.

Barnehagefolk nr 1, 2010 "Forskning om de yngste: http://dd.alkopi.no/dd/customer/barnehagefolk/01_2010_forskning_om_de_yngste/. Bok

Glaser, V(red.), Hoås Moen, K(red.), Mørreaunet, Sissel(red.) og Søbstad, F(red) Barnehagens grunnsteiner . Formålet med barnehagen. Universitetsforlaget. Kap. 11, 12 og 16.. Bok

Greve, A. (2009): Vennskap mellom små barn i barnehagen. Oslo: Pedagogisk Forum. Bok.

Johannesen, N. (2005): En-to-tre, småbarna er med. I Arneberg, P., Juell, E., Mørk, O. (red): Samtalen i barnehagen. N.W. Damm & Sønn, Oslo. Kompendium.

Johannesen, N. og Sandvik, N. (2008): Små barn og medvirkning - noen perspektiver. Halden: Cappelen Damm. Bok.

Johansson, E. (2002): Små barns etikk. Oslo: Pedagogisk Forum. Side 15-19, 33-130 og 197-206. Bok

Kolle, T. (2011) Danning er det nye ordet - men hva åpner det for? I Barnehagefolk nr.1 2011 Pedagogisk forum. Kompendium

Kolle, T., Larsen, AS. og Ulla, B. (2010) Pedagogisk dokumentasjon - inspirasjon til bevegelige praksiser. Bergen: Fagbokforlaget Kap. 3 og 9. Bok

Løkken, G. (2004): Toddlerkultur. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Bok

Sandvik, N. (2006): Temahefte om de minste barna i barnehagen. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Bok

Korsvoll, Tora (2008): Barn og barndom i velferdsstatens småbarnspedagogikk. Oslo Universitetsforlaget. (237-253). Kompendium.

Åberg, A. og Lenz Taguchi, H. (2006): Lyttende pedagogikk. Universitetsforlaget, Oslo. Del 2. Bok

LFDRLE09 Religion, livssyn og etikk (Høst 2013–Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemesteret, 2. studieår.

Innhold

Emnet tar for seg religioner, livssyn og etikk, filosofi, barnehagens verdigrunnlag, pedagogisk arbeid med barn, og samhandling og refleksjon i forhold til eget arbeid og foresatte.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet omfatter samtaler, tema- og prosjektarbeid, forelesninger, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det legges vekt på tverrfaglighet. Studentene skal bruke IKT i prosjektarbeid og oppgaver. De skal også kjenne til og bruke biblioteket i arbeidet sitt.

Praksis

Studenten må gjennomføre den praksis som ligger til det ordinære løpet i førskolelærerutdanningen, 2. studiar deltid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Underveisvurdering knyttes til arbeidskrav i RLE. Følgende arbeidskrav må være godkjent muntlig eller skriftlig av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Faglig og fagdidaktisk oppgave i grupper. Muntlig presentasjon og levering i fronter.
2. Faglig og fagdidaktisk oppgave i grupper. Muntlig presentasjon.
3. Deltakelse på noen undervisnings- og oppgaveseminar som spesifiseres i fagets semesterplan.

IKT kan anvendes som kilde og presentasjonsform. Dersom et arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten få en mulighet til å rette opp dette.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen 4 timer.

Kandidaten kan bli prøvd i alle målområdene i emnet. Eksamen består av en fagdidaktisk oppgave og kortsvarsoppgaver.

Tillatte hjelpemidler: Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Leveres ut på eksamensdagen.

Eksamensbesvarelsene vurderes av intern og ekstern sensor etter gradert karakterskala (A-F).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. RLE fagmiljøet er ansvarlige for studentenes evaluering av faget på emnenivå (EVA3). Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 18. juni 2013.

Til sammen ca. 430 sider

Botnen, Solveig m. fl. 2011. *Fordi vi er mennesker. En bok om samarbeidets etikk*.
Bergen: Fagbokforlaget. Ss. 78-84, 86,-90, 92-97 og 100-106 (23s) (Kompendium)

Børresen, B & Malmhøster, B. 2008. *Filosofere i barnehagen*.
Bergen: Fagbokforlaget. kap.4 (s. 46-72) (27s) (Kompendium)

Sødal, Helje Kringlebotn. 2009, 4. utgave. *Kristen tro og tradisjon i barnehagen*.
Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap.2, 3, 6 og 7 (90s)

Thoresen, I. T. og Winje, G. 2013. *Religioner, mangfold og etikk i barnehagen*.
Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Ss. 18-174, 187-197, 211-266, 273-280, 282-289 (233s)

Tholin, K. R. 2008. *Yrkesetikk for førskolelærere*. Bergen: Fagbokforlaget, kap.5 (22s) (Kompendium)

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. 2011. Del 1 Barnehagens Samfunnsmandat,
Ss.7-8, kap.1: Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver, Ss.10-24,
kap.2.6: Barnehagen som kulturarena, s.36, kap.3.5 Fagområdene: Etikk, religion og filosofi, Ss.45,47. Oslo: Kunnskapsdepartementet (19s)
http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/lover_regler/forskrifter/2011/forskrift-om-rammeplan-for-barnehagens-i.html?id=631906

Ny formålsbestemmelse for barnehagen: Ny formålsbestemmelse for barnehagen - § 1

Ny § 1a Særlig formål: Ny § 1a i barnehageloven og endringer i §§ 2,7 og 10

Oslo: Regjeringen Kunnskapsdepartementet.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/barnehager/formalsbestemmelse-for-barnehagen-.html?id=599513>

LFDKRNA07 Kropp og natur (Høst 2013–Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 25

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Steffen Tangen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

3. og 4. semester (høst og vår).

Innhold

Følgende temaer blir gjennomgått:

Læringsmiljø

- Natur som pedagogisk arena
- Kulturlandskap og nærmiljø som læringsressurs i barnehagen
- Aktiviteter i sal
- Aktiviteter i vann/basseng
- Ulike årstider som pedagogisk ressurs

Faktakunnskap

- Kunnskap om arter i dyreriket, soppriket og planteriket
- Kunnskap om barns motoriske, sosiale, psykiske og fysiske utvikling
- Basal hjerte- og lungeredning
- Helse og ernæring
- Innsikt i observasjon som metode i forhold til barns fysiske kompetanse
- Tilpassing til barns ulike kompetanse
- Sammenhengen mellom samfunn, kultur og det kroppslige
- Fysiologi, miljø og barn i natur
- Grunnleggende kunnskap om samspill i naturen
- Årstidsvariasjoner knyttet til økologi og klima

Praktisk kunnskap

- Kunne organisere og sette opp plan for en naturlekeplass for to årstider
- Kunne planlegge og gjennomføre to dager for barn i barnehagen på naturlekeplassen knyttet til høst og vår
- Kunne tilrettelegge og tilpasse aktivitet for barn i ulike læringsmiljø, både ute og inne

Undervisnings- og læringsformer

Det blir gitt undervisning på mange ulike former som kan være, men ikke avgrenset til: praktiske øvelser, gruppearbeid, storyline, laboratorieøvelser, undervisning ute og inne, forelesninger, ekskursjoner, arbeid med førskolebarn, selvstudium.

Studentene må bruke IKT som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med bibliotekets tilbud.

Praksis

Studenten må gjennomføre den praksis som ligger i det ordinære studieforløpet i førskolelærerutdanningen. Gjennom praksisperioden kan studenten gjennom observasjon og praktiske opplegg få erfaring med natur- og miljøfaglige tema i barnehagen og om bevegelsesaktiviteter i barnas hverdag.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Deltakelse på praktisk undervisning/ekskursjoner m/rapporter (krav om minimum 80% frammøte)
2. Praktisk gjennomføring av minimum ett naturlekeplassprosjekt m/rapport (det kan bli stilt krav om gjennomføring av to prosjekter, avhengig av størrelse på prosjekter i aktuelt studieår, nærmere beskjed blir gitt av faglærer)
3. Individuell mappe, objektsamling (høst/vår)
4. Arbeid med vinterarena m/skriftlig arbeid (vår)
5. Aktiv deltakelse i Barn i sal m/rapport (vår)
6. Presentasjon av naturleikeplassprosjekt i plenum (vår)
7. Aktiv deltakelse i vanntilvenningskurs (vår/høst)
8. Hjerte - lunge - redning, HLR (vår)

Dersom arbeidskrav nr 3 ikke godkjennes, vil studenten kun få en ny mulighet til å rette opp dette. Til arbeidskravene 1-6 gis det skriftlig tilbakemelding om godkjent/ikke godkjent. Ved ikke godkjent gis det tilbakemelding med utfyllende kommentarer. Til arbeidskravene 7-8 gis det muntlig tilbakemelding om godkjent/ikke godkjent.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen på 6 timer i vårsemesteret.

Tillatte hjelpemidler: Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Intern sensurering. Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 10.08.2012. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Kropp og natur - fysisk fostring:

Bagøien, Tor Egil og Storli, Rune (2002) *Lag en naturlekeplass: Prinsipper og praktiske ideer*. Oslo: Gyldendal akademisk. 95 s.

Nordbotten, G. L. N. (2006). *Barns fysiske utvikling: hvordan stimulere barns fysiske utvikling?* Kristiansand: Høyskoleforlaget 120 s.

Osnes, H., Skaug, H. N. & Kaarby, K. M. E. (2010) *Kropp, bevegelse og helse i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget 283 s.

Kompendium: Fysisk fostring, red. Berit Oddrun Sletten (2010). Består av:

*Kippe Karin. *Barns utvikling gjennom fysisk utfoldelse i barnehagen*.

*Moser, m.fl. *Om barnas rom og kropp, aktivitet og hvile*.

*Samdal og Haug. *Betydningen av et sunt kosthold og fysisk aktivitet for helse og læring*.

*Ärlemalm-Hagsør Eva. *Bland sandlådor, cyklar och bandyklubbor*.

Utdelt materiale fra lærer

Sosial- og Helsedirektoratet (2007); Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen.

Kunnskapsdepartementet:

Rammeplan for barnehager 2006.
Temaheftet om barns medvirkning.
Temahefte om natur og miljø.

Støttelitteratur:

Helsedirektoratet (2009); Bra mat i barnehagen. Råd, tips og oppskrifter.
Slik lærer du å svømme, Ørjan Madsen og Per Irgens, Bodine Forlag, 2005
På naturlekeplassen, Loftesnes, Sæbu Forlag, 1998

Naturfag med miljølære:

Johansson, Stina: Rundt i naturen sammen med barna 1, 2001
Johansson, Stina: Ut i naturen med førskolan, del 1 2

Utdelt materiell fra lærer

Støttelitteratur:

Johansson, Stina: Rundt i naturen sammen med barn 2, 1996
Nordbakke, Roy: Bestemmelsesnøkkel for busker og trær, Aschehoug 2001
Nordbakke, Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr på land, Aschehoug 2002
Skard, Olav: Ville vekster. Røtter i kulturhistorien
Skard, Olav: Trær. Røtter i kulturhistorien

Selvalgt flora

Eventuelt kompendier fra lærer

LFDPTP313 Pedagogikk. Del 3: Pedagogisk arbeid (Vår 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Asbjørg Irene Bekkevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudiet i barnehageutdanning, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Det forutsettes at studentene har gjennomført og bestått emnet Pedagogikk, del 1.

Undervisningssemester

I deltidsstudiet gis det undervisning i tilsvarende 5 studiepoeng av emnet i 2. studieår, og tilsvarende 15 studiepoeng av emnet i 3. studieår, høst- og vårsemesteret.

Innhold

Ledelse

- Ledelse og organisasjonsutvikling
- Pedagogisk ledelse og pedagogisk ansvar
- Personalsamarbeid og personalledelse
- Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning
- Planarbeid og rapportering
- Pedagogisk dokumentasjon og vurdering
- Aksjonslæring, utvikling og endring
- Kompetanseutvikling, veiledning og læring
- Profesjonskunnskap og profesjonsetikk
- Informasjon og kommunikasjonsteknologi (IKT)

Inkludering og mangfold

Spesialpedagogikk og inkludering

- Spesialpedagogisk hjelp
- Tverrfaglig og helhetlig innsats for barn med særskilte behov
- Samarbeid med helsestasjon, PPT og barnevernstjenesten

Flerkulturell pedagogikk og mangfold

- Språk, kultur og identitet
- Den mangfoldige barnehagen
- Etniske minoriteter i Norge

Skolepedagogikk

- Overgang barnehage - skole
- Skolens formål og verdi grunnlag
- Grunnskolelæreren
- Læring
- SFO
- Praksisforberedelse

Undervisnings- og læringsformer

Studentene arbeider med emnet på ulike måter. Studentaktive arbeidsformer som selvstudier, basisgrupperarbeid, prosjektarbeid og praksis er grunnleggende arbeidsformer i studiet. I tillegg gis lærerledet undervisning. IKT er et viktig læringsverktøy.

Det forventes at studentene kan bruke biblioteket og kjenner dets tilbud. Biblioteket tilbyr opplæring.

Praksis

Emnet er knyttet til 1 uke skolepraksis og en uke prosjektarbeid i høstsemesteret og 3+3 uker praksis i barnehage i vårsemesteret. De første tre ukene har studentene ordinær praksis i barnehage, mens de neste tre ukene skal studentene arbeide med et utviklingsarbeid i praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være utført innen nærmere angitte frister. Dersom et arbeidskrav ikke godkjennes, får studenten en mulighet til å rette opp dette. Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Godkjent grunnskolepraksis. Godkjennes av praksislærer med skriftlig tilbakemelding.
2. Godkjent tverrfaglig prosjekt knyttet til grunnskolepraksis (gjennomføres i etterkant av skolepraksisen). Skolepraksis må være godkjent for å kunne delta i skoleprosjektet.
3. Delta på seminar om ledelse (6 dager), mangfold og inkludering (2 dager). Studenter som ikke møter, må levere skriftlig sammendrag av det som er gjennomgått til fagansvarlig innen en uke.
4. Delta på seminar om veiledning.
5. Levere veiledningsgrunnlag for individuell veiledning på bacheloroppgaven før praksis. Veiledningsgrunnlaget skal inneholde; problemstilling, teori, metode, og fremdriftsplan for bacheloroppgaven.
6. Godkjent muntlig gruppeframlegg knyttet til tema mangfold og inkludering.
7. En individuell veiledning knyttet til bachelor før praksis med utgangspunkt i arbeidskrav 4. (*Arbeidskrav 6 og 7 gjennomføres i 2. trinn, defu2*)
8. Deltakelse på praksisforum før praksis.
9. Godkjent barnehagepraksis. Godkjennes av praksislærer med evalueringsskjema.
10. Godkjent individuelt muntlig framlegg fra arbeidet med bacheloroppgaven etter nærmere kriterier gitt av faglærer.

Eksamen

Bacheloroppgave

Individuell bacheloroppgave knyttet til tema *ledelse og profesjon*. Omfang: 15-20 A4-sider. Studentene jobber med temaer i emnet og oppgaveskriving parallelt gjennom hele høst- og våsemesteret. Informasjon om bacheloroppgaven - se eget skriv ved studiestart.

Bacheloroppgaven vurderes av intern og ekstern sensor. Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. RLE fagmiljøet er ansvarlige for studentenes evaluering av faget på emnenivå (EVA3). Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 20. november 2013.

1. Rammeplan og temahefter fra Kunnskapsdepartementet

- Temaheftet om likestilling
- Temahefte om språklig og kulturelt mangfold
- Temahefte om barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen
- Alle teller mer

2. Bøker og artikler

A. Ledelse:

Aasen, W. (2012). *Teamledelse i barnehagen* Bergen: Fagbokforlaget

Aasen, W. (2010). Førskolelæreren som teamleder og samarbeidspartner – ledelsesdilemmaer i barnehagen. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 4 (94), s. 293-305. Universitetsforlaget (K)

Bang, H. (2008). Effektivitet i lederteam – hva er det, og hvilke faktorer påvirker det? *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, Vol 45, nr.3 2008 (272-286) (K)

Drugli, M, B. (2010). *Vanskelige foreldresamtaler – gode dialoger*. Cappelen Damm Akademisk.

Glaser, V. (2013) *Foreldresamarbeid, barnehagen i et mangfoldig samfunn*. Oslo: Universitetsforlaget.

Gotvassli, K-Å. (2013). *Strategisk kompetanseutvikling i barnehagen*. Cappelen Damm Akademisk.

Haaland Frode H. og Dale Frode (2005) *På randen av ledelse. En veiviser i førstegangsledelse*. Bergen: Gyldendal Akademiske Forlag

Jensen R., Kranmo, A. (2010) *Å utforske praksis*. Cappelen Damm Akademisk Kap.7 (K)

Kolle, T., Ulla, B., Larsen, A. S. (2010) *Pedagogisk dokumentasjon – inspirasjoner til bevegelige praksiser*. Bergen: Fagbokforlaget

Kolle, T., Nyhus, M.R. (2013) *Tenk om Emilie het Emil?* En rapport fra Østfold om pedagogisk likestillingsarbeid i barnehagen. Høgskolen i Østfold. Oppdragsrapport.2013:15

Langslet, G. J. (2010) *Løft for ledere Løsningsfokusert tilnærming til typiske ledelsesutfordringer*. Bergen: Gyldendal Akademisk (Kap. 2) (K)

Larsen, A.S. (i prosess) *Etikk i sfæren i det ubestemmelige*. Holte, K.L., Røthing, Å., Schetne, E. (red.) Etikk i pedagogiske praksiser. (K)

Sandvik, N. (i prosess) *Når gode intensjoner spenner beina på seg selv*. Holte, K.L., Røthing, Å., Schetne, E. (red.) Etikk i pedagogiske praksiser. (K)

Skogen, E. (red.), Haugen R., Lundestad, M., Slåtten, Vaagan, M. (2013). *Å være leder i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget

Spurkeland, J. (2013). *Relasjonsledelse - resultater gjennom samhandling*. 4.utgave. Oslo: Universitetsforlaget

Ødegård, E. og Røys, H. (2013). *Å dra lasset sammen, samhandling som strategi for pedagogisk ledelse i barnehage*. Cappelen Damm Akademisk.

B. Metoder og oppgaveskriving (bacheloroppgaven):

Bøe, M., Thoresen, M. (2012). *Å skape og studere endring. Aksjonsforskning i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget

Dalland, O., (2010). *Metode og oppgaveskriving for studenter*. Oslo: Gyldendal akademiske.

Løkken, G. og Søbstad, F. (2013). *Observasjon og intervju i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget

C. Veiledning

Birkeland, Å. og Carlson, N. (2013). *Veiledning for barnehagelærere*, 3. utgave. Cappelen Damm Forlag.

Larsen, A.S. (2011). Å lytte til det uforutsette, det ukjente og det uforutsigbare. (s. 50-62) (K).

Karlsen, T. J., (red.) (2011). *Veiledning under nye vilkår. Skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker*. Oslo: Gyldendal (utvalg av artikler kommer i kompendium).

Ulleberg, I. (2004). *Kommunikasjon og veiledning*. Oslo: Universitetsforlaget

D. Inkludering og mangfold

Annesen A. L. (red.) (2012). *Inkludering. Perspektiver i barnehagefaglige praksiser*. Oslo: Universitetsforlaget

Claussen, C.J., Gamst, K., Langballe, Sabbakken, A. (2001). *Det er noe med den ungen: fra bekymring til handling*. Oslo: Sebu forlag, Kap. 3 (K)

Drugli, M.B. (2008). *Barn som vekker bekymring*. 2. utgave. Cappelen Akademiske.

Helland, S. (2008). *Spesialpedagogikk*. Befring, E. og Tangen, R. (red.) Cappelen Akademiske forlag. Kap. 20 (K)

Pedersen, K. og Hysing, J. (2001). *Når barn faller utenfor i leken. Voksnes strategier for å fremme lekekompetanse*. Spesialpedagogikk nr.9. (K)

Sjøvik, P. (2007). *En barnehage for alle*. Spesialpedagogikk i førskolelærerutdanningen. Oslo: Universitetsforlaget.

Solli, K.A. (2010). *Inkludering og spesialpedagogiske tiltak – motsetninger eller to sider av samme sak*. FOU i praksis, 4 (1), s.27-45. (K)

E. Flerkulturell pedagogikk

Hatlem, M., og Frank, C. (2009) *Den åpne barnehagen et tilbud med egenverdi og en overgangsarena før den ordinære barnehagen* Første Steg nr. 2

Kibsgaard, S., Husby, O. (2009) *Norsk som andrespråk i barnehage og småskole* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3.s. 33- 46 (K)

Spernes, K., Hatlem, M. (2013) *Den flerkulturelle barnehagen: teoretiske og praktiske perspektiver*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Kapitler og artikler i mindre format vil bli lagt ut for salg som kompendium i bokhandelen.

LFDNOR11 Norsk (Høst 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Marion Elisenberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemesteret, 3. studieår.

Innhold

Innholdet i norskemnet er delt i fire hoveddeler. Temaene griper imidlertid inn i hverandre og man kan derfor vanskelig arbeide med hvert emne isolert.

A. Språklige emner

Emnet gir kunnskap om:

- barns tale- og skriftspråkutvikling
- den første lese- og skriveopplæringen
- tale-, lese- og skrivevansker hos barn
- norsk som andrespråk

- hvordan barn kan utvikle bevissthet om lyder og rytme i språket og bli fortrolige med tallsiffer, bokstaver, lekelesing og lekeskriving

B. Litterære emner

Emnet omfatter:

- eldre og moderne barnelitteratur (skjønnlitteratur, sakpreget tekst, dikt, sanger)
- voksenlitteratur om barn
- tradisjonslitteratur (rim, regler, eventyr, sagn, legender)
- bildekommunikasjon
- elektroniske tekster og tekster formidlet via massemedier
- litteraturteoretiske emner

C. Utvikling av studentenes egen språkferdighet

Arbeidet omfatter:

- muntlige aktiviteter, som for eksempel presentasjon av fagstoff, trening i å lede en samtale, formidling av muntlige og skriftlige tekster til barn og voksne
- skriftlige aktiviteter, der studentene får trening i å skrive, gi og motta respons og bearbeide tekster til en endelig versjon
- produksjon av muntlige og skriftlige tekster for barn

D. Arbeid i barnehagen

Emnet skal bevisstgjøre studentene om:

- sin forbildefunksjon i barnehagen mht hvordan en lytter, gir respons og bruker kroppsspråk og talespråk
- hvordan en kan skape et skriftspråkstimulerende og kulturfremmende miljø
- hvordan barn med to- eller flerspråklig bakgrunn kan oppmuntres til å være språklig aktive
- hvordan en kan bidra til glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles gjennom samtale, høytlesing, fortelling m.m.
- hvordan en kan fremme likestilling og bidra til barns kjønns sosialisering i barnehagen

Undervisnings- og læringsformer

Det legges opp til varierte arbeidsformer: individuelt arbeid og arbeid i ulike gruppestørrelser. Fagstoffet blir formidlet dels i seminargrupper, dels i forelesninger. Prosjektorientert og tverrfaglig arbeid inngår i arbeidet med norskfaget.

Studentene må regne med at deler av studiet vil foregå som selvstudium.

I løpet av studieåret vil studentene få tilbakemelding på sin egen innsats. Slik tilbakemelding blir gitt gjennom faglærers muntlige/skriftlige kommentarer til mappearbeid, gjennom samtaler med veileder i basisgrupper og gjennom respons fra medstudenter.

Praksis

Emnet følger studieprogrammets praksisperioder i barnehage og grunnskole. Arbeidet med norskfaget i barnehagen og grunnskolen kan omfatte:

- analyse av kulturelle impulser som preger barns hverdag;
- fortelling og høytlesning med barn;

- utarbeiding av opplegg for barnehagen/skolen der målet er å stimulere barns fabuleringsevne, barns kommunikasjonsevner, barns lek med språket osv.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Ha deltatt aktivt i undervisningen i høst- og vårsemesteret. Det er obligatorisk deltakelse i de praktiske delene av emnet
2. Ha levert egne tekster som dokumenterer arbeidet i høst- og vårsemesteret. Studentene får i hvert semester fire oppgaver av faglig og didaktisk karakter i tilknytning til emnene det arbeides med. Tekstene lagres digitalt i mapper på anvist sted innen de frister som oppgis i semesterplanen. Tilbakemelding på disse tekstene vil være dels fra faglærerne og dels fra medstudenter, og noen av tekstene skal dessuten være gjenstand for egenvurdering. Studentene må få godkjent 6 av de 8 tekstene av faglærer før de kan fremstille seg til eksamen.
3. Levert selvalgt pensumliste til godkjenning innen nærmere angitt frist. Krav til selvalgt pensum fremgår av litteraturlisten i emnebeskrivelsen.

Eksamen

Skriftlig og muntlig eksamen

Individuell, skriftlig eksamen på 4 timer (vektes 40 % av samlet karakter i emnet).

Ingen hjelpemidler tillatt.

Individuell, muntlig eksamen på ca 20 minutter (vektes 60 % av samlet karakter i emnet).

Det benyttes interne sensorer.

Det gis en samlet karakter i emnet etter en gradert karakterskala (A-F). Både skriftlig og muntlig eksamen må være bestått i samme semester for å få karakter i emnet.

Ved ny og utsatt eksamen må både skriftlig og muntlig eksamen avlegges på nytt.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

???

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 09.07.2014. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

I Teori

Bøker:

Høigård, Anne (2013): *Barns språkutvikling muntlig og skriftlig*. TANO, Oslo.

Kibsgaard, S. og Husby, O. (2002): *Norsk som andrespråk i barnehage og småskole*. Universitetsforlaget.

Mjør, Ingeborg, Birkeland, Tone (2012): *Barnelitteratur. Sjangerar og teksttypar*. LNU/Cappelen.

I kompendium:

Elsness, T. F. (2003): «Nytt årtusen - ny leseopplæring?»

Bjorvand, Agnes-Margrethe Bjorvand: «Når barn leser bildebøker» i Bjorvand og Tønnessen (2012): *Den andre leseopplæringa*. Universitetsforlaget

Sandvik, M. og Spurkland, M. (2009): «Hvorfor bruke litteratur i språkstimulering?» i *Lær meg norsk før skolestart! Språkstimulering og dokumentasjon i den flerkulturelle barnehagen*. Cappelen Akademisk Forlag

II. Skjønnlitterære tekster

Barnepoesi:

Et utvalg fra nyere og eldre tid (blir utdelt)

Tradisjonslitteratur m.m.

Eventyr og fabler, også fra andre kulturer (ca. 50 sider etter avtale/eget valg)

Bildebøker:

Anna Backe-Wiig: *Don Fridtjof*

Stian Hole: *Garmanns sommer*

Marit Kaldhol/Wenche Øyen: *Farvel Rune*

Gro Dahle/Svein Nyhus: *Sinna Mann*

Jon Fosse/Akin Duzakin: *Kant*

Håkon F. Sønneland/Sondre H. Bjaberg: *Kule ting for en 2-åring*

+ 2 nyere bildebøker etter avtale/eget valg

Fortellingsbøker for barn:

Maria Parr: *Vaffelhjarte*

Lindgren, Astrid: *Brødrene Løvehjerte*

+ 2 barnebøker etter avtale/eget valg

Ungdoms- og voksenlitteratur om oppvekst:

Arvola, Ingeborg: *Forsiktig glass*

Hagerup, Klaus: *Høyere enn himmelen*

LFDMUS07 Musikk (Høst 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Einar K. Krossbakken

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemesteret, 3. studieår.

Innhold

Innholdet i emnet er inndelt i følgende hoveddeler:

Musikkfaglig egenutvikling

Her skal studentene tilegne seg kunnskap om musikkteoretiske emner, innsikt i musikk som kunst- og kulturfag for barn, oppøving av vokale og instrumentale ferdigheter, kunnskap og ferdigheter i bevegelse og dans.

Musikk og samfunn

Musikk er en viktig del av vår kulturelle identitet og spiller en sentral rolle i et samfunnmessig perspektiv. Derfor vil det være viktig å fokusere på barns og unges musikkpreferanser, drøfte årsakene til dem, samt barnehagens medansvar som musikalsk kulturformidler.

Barnet og musikken

I denne hoveddelen vil en vektlegge kunnskap om barnets musikalske utvikling og uttrykksmåter.

Musikkarbeid i barnehagen

Hoveddelen vektlegger praktisk arbeid med stoff, arbeidsmåter og aktivitetsformer som det vil være naturlig å bruke i musikkpedagogisk arbeid med barn. Studieinnholdet skal også gi et teoretisk grunnlag for analyse og refleksjon omkring musikkarbeid i barnehagen.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen vil bli gitt i form av forelesninger, instruksjon og veiledning i praktisk musikkverkstedarbeid.

Undervisning i musikkmetodikk og musikkteori vil foregå i storbasisgrupper. Det er obligatorisk studiedeltaking i de praktiske disiplinene (musikkmetodikk og sang med akkompagnementsinstrument).

Det forventes at studenten øver på gitar og kommer forberedt til alle timer.

Erfaring med praktisk anvendelse av kunnskaper og ferdigheter i faget sammen med barn er en viktig del av studiet. Tilegnelsen av slike kunnskaper og ferdigheter vil fortrinnsvis finne sted i praksisperioden.

Praksis

Emnet følger studieprogrammets praksisperioder i barnehage.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

- Godkjent studiedeltaking; aktiv deltakelse som godkjennes muntlig av faglærer
- Godkjent praktisk ferdighetsprøve i sang med eget akkompagnement (vår)
- Godkjent intern prøve i musikkteori (vår)
- Godkjente obligatorisk oppgave/presentasjon i musikkmetodikk (høst/vår)

Det er faglærer i den enkelte disiplin som godkjenner studiedeltaking, interne prøver og oppgaver/presentasjoner.

Interne prøver holdes i vårsemesteret. Obligatoriske oppgaver/presentasjoner gis både i høst- og vårsemesteret.

Eksamen

Framføring i gruppe (praktisk eksamen)

Eksamen består av en praktisk gruppeprøve i utøvende musikkmetodikk. Varighet ca. 20 min. pr. gruppe. Eksamensoppgavene trekkes senest en uke før den praktiske framføringen. Eksamen vurderes av intern sensor.

Studentene får individuell karakter. Det gis karakter etter en skala fra A til F, der A er beste og E er laveste ståkarakter. F betyr *Ikke bestått*.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

?

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 27.06.09. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Djupdal, knut: *Musikkteori*. Gyldendal Akademiske Forlag (ulike utgaver).

Morten Sæther/Elin Angelo Aalberg: *Barnet og musikken. Innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter*

Universitetsforlaget. 2006. ISBN 13: 978-2-15-00670-3

Holen/Nordberg: *Den store barnesangboka*. Aschehoug. (Ulike utgaver)

Gitarkurs for førskolelærerstudenter. Kompendium.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:50

LFDMAT12 Matematikk (Høst 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Birger Tollefsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, deltid.

Undervisningssemester

Høst- og vårsemester, 3. studieår.

Innhold

Emnet har følgende hovedtema:

- Begrepsutvikling generelt og hos barn spesielt
- Grunnleggende tallforståelse og begynnende regning
- Størrelser og måling
- Plan og romgeometriske figurer
- Symmetrier og mønstre
- Problemløsning

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal tilegne seg kunnskaper gjennom teoretiske forelesninger, teoribaserte aktiviteter og refleksjon knyttet til aktivitetene. Aktiviteter og refleksjon kan gjennomføres både individuelt og i grupper.

Praksis

Studenten må gjennomføre den praksis som ligger til det ordinære løpet i førskolelærerutdanningen. Det gis både barnehagepraksis og skolepraksis dette studieåret.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Individuell, skriftlig passeringsprøve midtveis i emnet.

Prøven forutsetter godkjenning for å fremstille seg til eksamen i emnet. Det gis anledning til å ta prøven én gang til ved ikke godkjent.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen 4 timer.

Tillatte hjelpemidler: Kalkulator.

Interne sensorer.

Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten sist oppdatert april 2012.

- Johnsen-Høines, M. (1998). Begynneropplæringen. Bergen: Caspar Forlag

- Carlsen M. Wathne U. Blomgren G.(2011) Matematikk for førskolelærere. Høyskoleforlaget

- Temaheftet Antall, rom og form:

<http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Barnehager/temahefte/Temahefte%20om%20antall%20rom%20og%20form.pdf>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:49

LFPL314 Formidling og pedagogisk ledelse (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Christian Bjørn Bjerke

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i Barnehagelærerutdanningen, heltid. *Formidling og pedagogisk ledelse* er et fordypningsområde i utdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Alle emner og praksis i 1. og 2. studieår i *Barnehagelærerutdanningen*, heltid må være bestått.

Undervisningssemester

5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidaten

- har utvidet kunnskap om nyere og eldre barnelitteratur og IKT-ressurser
- har kunnskap om tekst og sjanger
- har kunnskap om formidling av tekster til barn og voksne
- har kunnskap om endrings- og utviklingsarbeid i barnehagen som en lærende organisasjon
- har kunnskap om arbeid med språkstimulering i barnehagen
- kan bruke tekster, skjønnlitterære og sakpregede, aktivt i barnehagen
- har kunnskap om og trening i å bruke fortelling som metode
- har innsikt i tekstskaping og dramaturgi
- kan arbeide med tekster i et flerkulturelt perspektiv

Ferdigheter:

Kandidaten kan

- lede pedagogiske prosesser
- formidle tekster av ulikt slag til barn og voksne
- planlegge og lede formidlingssituasjoner
- legge til rette for at barn i barnehagen utvikler gode formidlingsevner

Generell kompetanse:

Kandidaten

- er fortrolig med seg selv som formidler
- kan formidle tekster til barn og voksne
- kan utvikle barns evne til å formidle tekster, egne følelser og erfaringer
- kan formidle tekster både skriftlig og muntlig
- er bevisst sin rolle som formidler i barnehagen
- er bevisst på at arbeid med forskjellige tekster og formidlig i barnehagen kan bidra positivt til barns kjønnsosialisering, og vise at begge kjønn er like godt kvalifisert for ulike oppgaver

Innhold

Studiet er bygget opp rundt et norskfaglig og dramafaglig skjæringspunkt, der vekten ligger på kunnskap om tekst, formidling og fortelling. Studiet ivaretar en faglig fordypning innenfor norskfaglige og dramafaglige temaer, samtidig som disse sees i sammenheng. Innholdet er delt i tre hovedtemaer:

Norsk- og dramafaglige temaer

Emnet gir kunnskap om:

- nyere barnelitteratur (sakpregede og skjønnlitterære tekster)
- tekst- og sjangerlære
- formidling av sakpregede og skjønnlitterære tekster til barn
- språkstimulering i barnehagen
- tekstskaping
- multimodale tekster
- norsk i et flerkulturelt perspektiv
- fortelling
- dramaturgi
- tekstskaping og drama (rollespill, dukketeater, skyggespill, stasjonslek, m.m.)
- praktiske øvelser til bruk i barnehage for å utvikle barnas formidlingskompetanse
- bruk av bilder i formidling
- valg av virkemidler i fremføring av tekster

Utvikling av studentenes egen formidlingsferdighet

Arbeidet omfatter:

- muntlige aktiviteter, som f.eks. høytlesning, trening i å fortelle historier, formidling av muntlige tekster til barn og voksne
- praktiske øvelser i formidling
- fremføring av tekster for barn og voksne

Arbeid i barnehagen

Studiets sterke praksis- og profesjonsorienterte vinkling av undervisningsformene vil i stor grad være med på å forberede studentene for arbeid i barnehagen.

Undervisnings- og læringsformer

Studiet omfatter varierte arbeidsformer; arbeid i ulike gruppestørrelser, prosjektorientert arbeid, forelesninger, refleksjonslogg, erfaringsutvekslinger og refleksjoner, etterlesning, individuelt arbeid og selvstudium.

Det forutsettes at studentene kan bruke IKT som kommunikasjonsmiddel. Fronter er læringsplattformen i emnet.

Arbeidsomfang

Forventet studieinnsats i emnet er minimum 35 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Førskolelærer- og barnehagelærerstudenter har obligatorisk praksis. Varighet på praksis i barnhage er 10 dager for barnehagelærerstudenter i heltidsutdanningen og 20 dager for førskolelærerstudenter i deltidsutdanningen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentene blir vurdert underveis i tilknytning til arbeidskrav. Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Fire skriftlige refleksjonslogger, hver på 3-4 sider
3. Gjennomført og bestått fordypningspraksis

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten en mulighet til å rette opp dette, med unntak av arbeidskrav 1.

Eksamen

Det er to deleksamener i emnet.

Deleksamen 1: **Praktisk, muntlig eksamen i gruppe(vektning 40 %)**

Praktisk muntlig eksamen består av en presentasjon i grupper på 2-3 studenter.

Varighet ca 20 minutter.

Det gis én karakter for gruppen. Ekstern sensur.

Deleksamen 2: **Hjemmeeksamen (vektning 60 %)**

Hjemmeeksamen består av en individuell, skriftlig fagtekst. Valgfritt tema relatert til verkstedsarbeid, praksis i barnehagen og relevant teori. Tema skal godkjennes av faglærer på forhånd. Intern sensur.

Det benyttes en gradert skala fra A til F ved begge deksamener, der A er beste karakter og E er dårligste. F er ikke bestått. Det gis en samlet karakter i emnet.

Begge deksamener må være bestått før studenten får endelig karakter i emnet.

Dersom studenten ikke består én av deksamenene, kan denne tas opp igjen. Studenter som ikke består eller ikke tar deleksamen 1 til ordinær tid, kan ta ny/utsatt gruppeeksamen først året etter.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette studiet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinlleder på trinlledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 11. august 2015.

Liset, Marte Sverdrup; Myrstad, Anne; Sverdrup, Toril (red.) 2011. *Møter i bevegelse - å improvisere med de yngste barna*. Bergen: Fagbokforlaget. 200 sider

Dahlsveen, Heidi 2008: *Innføringsbok i muntlig fortellerkunst*. Oslo: Universitetsforlaget 150 sider

Handagaard, Ingvild 2005. *God i muntlig?: fortellerteknikk, retorikk og fremføringskunnskap*. Oslo: Høyskoleforlaget 300 sider

Kjeldsen, Jens E: *Retorikk i vår tid*. Oslo: Spartacus 300 sider

Utdrag:

Gladsø/Gjervan/Hovik/Skagen: Dramaturgi del 2 (side 155 - 220) 65 sider

Selvalgt pensum 300 sider

Kompendium med teorirelaterte artikler: 300 sider

Kompendium med skjønnlitterære og sakpregede tekster: 200 sider

LKKK314 Kunst, kultur og kreativitet (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Einar K. Krossbakken

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i Barnehagelærerutdanningen, heltid. *Kunst, kultur og kreativitet* er et fordypningsområde i utdanningen som bygger videre på *Kunst, kultur og kreativitet* fra 2. studieår i Barnehagelærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Alle emner og praksis i 1. og 2. studieår i *Barnehagelærerutdanningen*, heltid må være bestått.

Undervisningssemester

5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Målet er å gi studenten kunnskap og kompetanse til å oppfylle krav og forventninger satt i Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning innenfor fagområdet *Kunst, kultur og kreativitet*.

Kunnskap

Studenten

- kjenner til hovedtrekk innen kunst-, musikk- og teaterhistorie
- har kunnskap i bruk av digitale uttrykk som har både lyd og bilder (levende og stille) som modaliteter
- har økt kunnskap i musikalske, dramatiske og visuelle uttrykk
- har kunnskap om små barns persepsjon ved kunstneriske uttrykk som musikk, teater, skulptur og billedkunst
- har kunnskap om barns kunstneriske utvikling som grunnlag for skapende og utøvende aktiviteter
- ha kunnskap om endrings- og utviklingsarbeid i barnehagen som en lærende organisasjon

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre/tilrettelegge, dokumentere og evaluere kunstfaglige aktiviteter med barn på ulike alderstrinn
- kan bidra med nyteknisk rundt barns kommunikative evner gjennom barnas egne uttrykk
- har økt egenferdighet i de utøvende disiplinene innen drama, forming og musikk
- kan evaluere egne og andres kunstneriske uttrykk

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for og innsikt i kunnskapsområdets faglige elementer knyttet til musikalske, dramatiske og visuelle uttrykk
- kan se kunnskapsområdet i et samfunnsperspektiv
- kan ivareta flerkulturelle perspektiver i eget, skapende arbeid og i skapende aktiviteter med barn
- kan skape gode opplevelser og magiske øyeblikk for/med barn
- se verdien av kunstfaglig virksomhet, også i et danningsperspektiv

Innhold

Emnet er en videreføring av det obligatoriske emnet *Kunst, kultur og kreativitet* i 2. studieår i barnehagelærerutdanningen. Studenten vil få økt innsikt og forbedrede ferdigheter i kunstfagene.

Det vil bli gitt mulighet for noe mer fordypning i ett av fagene musikk, forming og drama.

Faglige og fagdidaktiske emner vil være:

- Økt innsikt i og forståelse for barn og kunst
- Økt dyktighet i selv å formidle/utøve kunstneriske uttrykk
- Didaktiske og faglige utfordringer i ledelse av kunstnerisk arbeid med barn
- Barns opplevelser gjennom varierte sanseintrykk og skaperglede
- Barns medvirkning og danning i estetisk arbeid
- Estetiske erfaringer og estetiske forståelser i et flerkulturelt perspektiv

Kunnskapsområdet vil benytte kompetanse fra musikk, drama, kunst og håndverk og pedagogikk.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisning vil foregå på ulike måter, blant annet: gruppearbeid, praktiske øvelser, forelesninger, selvstudium, arbeid med barnehagebarn, gruppe og individuelle veiledninger, demonstrasjoner og ekskursjoner. Teoretisk og praktisk undervisning skal utfylle hverandre.

Studentene må bruke IKT som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med bibliotekets tilbud.

Arena for undervisning:

- Barnehagen
- Gallerier
- Teatre/konserter
- Auditorium/klasserom/verksted
- Grupperom

Andre arenaer i samfunnet der kunnskapsområdet aktualiseres.

Arbeidsomfang

Forventet studieinnsats i emnet er minimum 35 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Førskolelærer- og barnehagelærerstudenter har obligatorisk praksis. Varighet for barnehagelærerstudenter er på 10 dager og 20 dager for førskolelærerstudenter i deltidsutdanningen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Godkjent og bestått praksis
3. Deltakelse i et felles prosjekt, samt et fagdidaktisk, individuelt refleksjonsnotat knyttet til prosjektet (4-6 s.). Det vil bli anledning til å fordype seg i ett av de tre fagområdene: musikk, drama eller kunst og håndverk
4. Obligatorisk heldags studietur

Studenten vil få tilbakemelding fra faglærer om godkjent/ikke godkjent.

Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 1.

Eksamen

Individuell, kunstnerisk presentasjon på 5-10 min., der man tydeliggjør et visuelt, dramatisk og/eller musikalsk aspekt. Presentasjonen etterfølges av en faglig samtale med utgangspunkt i presentasjonen og pensumlitteratur; varighet: ca 20 minutter

Graderte karakterer A-F.

Intern sensurering.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten lagt tilgjengelig 10. august 2015.

- Bakke, Kari; Jenssen, Cathrine og Sæbø, Aud Berggraf (red.)(2011) *Kunst, kultur og kreativitet*. Kunstfaglig arbeid i barnehagen
- Bråten I., Kvalbein Å. (2014) *Ting på nytt*. Fagbokforlaget
- Carlsen Kari, Samuelsen Arne Marius (1988) *Inntrykk og uttrykk: estetiske fagområder i barnehagen*. Gyldendal Norsk Forlag
- Eilifsen, Margareth (2014) På kryss og tvers. *Mulighet for flerfaglig arbeid i barnehagen*. Universitetsforlaget
- Fossbråten L.A, Pihlstrøm J. (1995) *Barn leker teater*. Spillrom forlag
- Fønnebø, Bente (2014) *Kunstneriske bevegelser i barnehagen*. Cappelen Damm Akademisk
- Haabesland, Anny Å. og Vavik, Ragnhild E.: *Kunst og håndverk - hva og hvorfor*, Fagbokforlaget, Bergen. Utvalgte sider 11-26, 128-303
- Hammer og Strømsøe, *Drama og skapende prosesser i barnehagen*. Fagbokforlaget
- Haugen, S., Løkken, G. Røthle, M.: *Småbarnspedagogikk*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag. 2005. Kapittel om kunst, estetikk og utvikling. Den blir avhengig av antallsider vi må forholde oss til.
- Hernes, Os og Selmer-Olsen (2010) *Med kjærlighet til publikum*. Kunst for barn under tre år. Oslo: Cappelen Akademiske forlag: Kap 1, 2, 3
- Juell E., Norskog T. J. (2011) *Å løpe mot stjernene*. Fagbokforlaget
- Kolle, T., Larsen, A. S. & Ulla, B. (2010). *Pedagogisk dokumentasjon: inspirasjoner til bevegelige praksiser*. Fagbokforlaget, Bergen
- Krossbakken, E. og Pihlstrøm, J. (2015) *Syng!* Eget forlag
- Liset Sverdrup M, Myrstad A, Myrstad T (2011): *Møter i bevegelse: å improvisere med de yngste*. Fagbokforlaget, Bergen.
- Odegard, Nina (2015) *Gjenbruk som kreativ kraft*. Pedagogisk Forum
- Sæther Morten, Aalberg Angelo Elin 2012: *Barnet og musikken: innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter*. Oslo: Universitetsforlaget
- Waterhouse Lorvik A. H. (2013) *I materialenes verden*. Fagbokforlaget
- Wolf Danielsen K. (2014) *Små barns lek og samspill i barnehagen*. Universitetsforlaget

LNHB314 Natur, helse og bevegelse (Høst 2015–Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i *Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid*. *Natur, helse og bevegelse* er et fordypningsområde i utdanningen med vekt på utfag som bygger videre på *Natur, helse og bevegelse* fra 1. studieår.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Alle emner og praksis i 1. og 2. studieår i *Barnehagelærerutdanningen, heltid* må være bestått.

Undervisningssemester

5. og 6. semester (høst og vår).

Emnet strekker seg formelt sett over to semestre, men hovedtyngden av undervisning og eksamen er lagt til høstsemesteret. Obligatoriske ekskursjoner/arbeidskrav som er lagt til vårsemesteret må være gjennomført og bestått før studenten får studiepoengsutdeling.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Målet er å gi studenten utfyllende kunnskap og kompetanse til å oppfylle krav og forventninger satt i Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning innenfor fagområdene *Natur, helse og bevegelse*.

Etter fullført emne har kandidaten kunnskap om:

- betydninger av naturoplevelser
- økologi, meteorologi, geologi, astronomi, vanlige planter, sopp og dyr
- lokale, regional og globale miljøtemaer og bærekraftig utvikling
- barn og natur
- betydning av kosthold og kroppslig lek for helse og utvikling
- matlaging i felt på bål og stormkjøkken/primus
- kroppslig lek i ulike omgivelser og til ulike årstider
- kroppslig lek og kosthold i et flerkulturelt samfunn
- enkelt friluftsliv i ulike naturtyper til alle årstider
- sikkerhet ved klatring
- orientering, ruteplanlegging, pakking og sporløs atferd på tur til ulike årstider
- fagdidaktikk og pedagogisk utviklingsarbeid

Etter fullført emne har kandidaten følgende ferdigheter

- stimulere barns lek, kreativitet, fysiske utfoldelse, nysgjerrighet og naturglede
- stimulere barn til enkelt friluftsliv i ulike naturtyper til alle årstider
- sikker atferd ved klatring med og uten barn
- ta ansvar for barnas fysiske, psykiske og sosiale helse
- formidle kunnskaper til barn om naturen
- kan bruke lokale naturressurser til pedagogisk opplegg i barnehagehverdagen
- sette i gang pedagogisk utviklingsarbeid med tema barn - bevegelse - natur

Etter fullført emne har kandidaten følgende generell kompetanse

Barn viser tidlig interesse for natur og naturfenomener. Nysgjerrigheten og interessen er avhengig av de erfaringer og iakttagelser som barna selv gjør. Opplevelser og erfaringer med levende natur er derfor av største viktighet for å kunne ta vare på, gi næring til og stimulere dette på beste måte. De viktigste holdningene til natur og miljøvern legges tidlig. Får barna positive og gode opplevelser i naturen gjennom blant annet kandidatens evne til å formidle, engasjere og skape arenaer for nysgjerrighet og god læring, vil de også senere i livet være i stand til å engasjere seg for å ta vare på de verdier naturen har gitt dem.

Innhold

Emnet er inndelt i tre deler;

- Natur helse og bevegelse (høstsemester)
- Vinteraktivitetskurs (vårsemester)
- Våraktiviteter (vårsemester)

Hver del avsluttes med et arbeidskrav og alle tre deler må være bestått for at studentene skal få karakter i emnet *Natur, helse og bevegelse*.

Undervisningen tar utgangspunkt i praktiske aktiviteter/temaer. Den teoretiske delen av studiet skal underbygge det praktiske arbeidet. En forutsetning for at målene som er satt skal nås, er at det legges vekt på en vekselvirkning mellom den teoretiske og den praktiske delen av studiet. Dette vil gi en helhetlig handlingsberedskap. Studiet skal være aktivitetsbasert og opplevelsesorientert. Det forutsettes at studentene tar aktivt del i studiet og at de gradvis tar mer og mer ansvar for egen læring, f.eks. gjennom ledelse av gruppearbeid, innledninger til drøftinger, framlegg av eget arbeid m.m.

Tema som gjennomgås:

- Miljø og barn i natur
- Plante- og dyreliv ved ulike årstider og miljø
- Grunnleggende kunnskap om samspill i naturen
- Miljøutfordringer, og vår plass i naturen
- Årstidsvariasjoner knyttet til økologi og klima
- Grunnleggende geologi, meteorologi og astronomi, og hvordan bruke dette i barnehagen
- Grunnleggende friluftsliv
- Klatring
- Fysisk aktivitet, kosthold og helse i et flerkulturelt samfunn
- Utelek i ulike miljø til ulike årstider
- Menneskekroppens oppbygging og funksjon
- Ulike perspektiver på kropp, todlerens kroppslige væremåte og kroppens fenomenologi
- Fagdidaktikk i barnehagen

Praktisk kunnskap:

- Ferdes trygt i naturen til alle årstider med og uten barn, og ha gode kunnskaper om orientering, bekledning, ruteplanlegging, pakking og sporløs ferdsel.
- Mat og helse i et folkehelseperspektiv
- Tilpasning av aktiviteter for barn i ulike læringsmiljø til ulike årstider
- Klatring som leder frem til BrattKort

Undervisnings- og læringsformer

Arbeidsformene i studiet er preget av praktiske aktiviteter. Undervisningen organiseres som friluftsliv og overnatting i ulike naturtyper til ulike årstider, feltarbeid i ulike biotoper, bruk av naturen som ledd i sansemotorisk utvikling, aktivt arbeid med natur- og miljøvern og utnyttelse og bruk av naturens ressurser. Det legges opp til aktiviteter der barn og voksne tar del i utvikling av et helsefremmende og bærekraftig miljø i barnehage og skole. Studentene må bruke IKT som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med bibliotekets tilbud.

Ekskursjoner

- **Sensommer:** 4 dagers padletur i Haldenmarka: friluftsliv, overnatting ute, kanopadling, orientering, biotoparbeid i vann og skog, astronomi.

- **Vinter:** 5 dagers ekskursjon på fjellet: vinterfriluftsliv, ski- og snøkurs, overnatting i snøhule, vinterøkologi, sportegn, aktivitetsleker i/på snø, førstehjelp om vinteren

- **Vår/forsommer:** 3 dagers ekskursjon i skjærgården: kanopadling, aktiviteter i sjø og ved strand, fiske, biotoparbeid i fjæra, selvlaget mat fra havet

I tillegg til dette vil deler av den øvrige undervisningen foregå ute i skolens nærmiljø. Det vil også bli noen overnattingsturer i Østfold/Akershus. Studentene må derfor regne med et fravær fra hjemmet, minimum 13 døgn (siste dag av en ekskursjon regnes ikke med, da vi er hjemme til vanlig tid). Alle ekskursjoner er obligatoriske. Utgifter til reise og opphold dekkes av den enkelte student. Nærmere informasjon fås ved studiestedet.

Arbeidsomfang

Forventet studieinnsats i emnet er minimum 35 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Førskolelærer- og barnehagelærerstudenter har obligatorisk praksis. Varighet for studenter i barnehagelærerutdanningen er 10 dager, og 20 dager for førskolelærerstudenter i deltidsutdanningen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Mappe bestående av: to individuelle oppgaver og seks gruppeoppgaver. All gruppevirksomhet knyttet til gruppeoppgaver er obligatorisk.
3. Bestått fordypningspraksis i høstsemesteret
4. Delta på ekskursjoner. Ved eventuelt fravær må ekskursjonen gjennomføres på nytt:
 - Delta på sensommeraktiviteter (høstsemester)
 - Delta på vinteraktiviteter (vårsemester)
 - Delta på våraktiviteter (vårsemester)

Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten en mulighet til å rette opp dette.

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurderingen består av en praktisk-muntlig deleksamen som avlegges i høstsemesteret og to deksamener som avlegges i vårsemesteret.

Deleksamen 1 (høstsemester)

Individuell muntlig eksamen. Varighet 25-30 minutter. Ingen hjelpemidler tillatt.

Eksaminasjonen blir foretatt av faglærer, med eventuelle tilleggsspørsmål av ekstern sensor. Eksamen tar utgangspunkt i arbeidskravene og pensumlitteratur. Eksamen vurderes av intern og ekstern sensor. Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått.

Deleksamen 2 (vårsemester)

Gruppeoppgave knyttet til vinteraktiviteter. Gruppeoppgaven utformes etter nærmere angitte kriterier og leveres innen angitt frist. Gruppeoppgaven vurderes av intern sensor og karakteren som blir gitt er Bestått/Ikke bestått.

Deleksamen 3 (vårsemester)

Gruppeoppgave knyttet til våraktiviteter. Gruppeoppgaven utformes etter nærmere angitte kriterier og leveres innen angitt frist. Gruppeoppgaven vurderes av intern sensor og karakteren som blir gitt er Bestått/Ikke bestått.

Dersom studenten ikke består en av deleksamenene, kan han/hun ta dette på nytt. Alle deeksamenene må være bestått for å få bestått i emnet. Det gis en samlet karakter i studiet etter karakterskala A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering

- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 23. juni 2015.

Lundhaug, T.& Neegaard, H.R. 2013 Friluftsliv og uteliv i barnehagen. Cappelen Damm Akademisk

Misund, S: "Jeg vil mestre". Sebu forlag, 1996.

Nordbakke, Roy: *Fugler*. HiØ, 1994.

Nordbakke, Roy: *Norske økosystemer*. HiØ, 1998.

Norbakke, Roy: *Vinterøkologi*. HiØ, 2003.

Norbakke, Roy: *Vær og klima*. HiØ, 2003.

Nordbakke, Roy: *Stjernehimmelen*. HiØ, 2003.

Utdelt materiale fra lærer.

LMFE314 Mangfold og fellesskap (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i *Barnehagelærerutdanningen, heltid*. Mangfold og fellesskap er et fordypningsområde i utdanningen. Det foreligger ingen egen emnebeskrivelse, se studieplanen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Alle emner og praksis i 1. og 2. studieår i *Barnehagelærerutdanningen, heltid* må være bestått.

Undervisningssemester

5. semester (høst).

LSBV314 Småbarnsstudier (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i *Barnehagelærerutdanningen, heltid*. Småbarnsstudier er et fordypningsområde i utdanningen. Det foreligger ingen egen emnebeskrivelse, se studieplanen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Alle emner og praksis i 1. og 2. studieår i *Barnehagelærerutdanningen, heltid* må være bestått.

Undervisningssemester

5. semester (høst).